

ปีที่ 2 ฉบับที่ 9 เดือนกันยายน พ.ศ. 2550

คุณธรรม

1

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม
สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

ปัญญา ปุติเวตินทร์
ชีวิตนี้ขอเดินตามรอยพ่อ

นคกธรม
การสอนคลื่นลูกใหม่

คาราวานเสริมสร้างเด็ก
เมื่อเด็กโตสอนเด็กเล็กตามแนวคิดใหม่

สอนคุณธรรม

แบบบูรณาการ

ล่อนคุณธรรมแบบบูรณาการ

ฉบับนี้ เป็นการนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับการบูรณาการการเรียนการสอน คุณธรรมจริยธรรมในหลากหลายมิติ ตั้งแต่การริเริ่มการสอนวาทะธรรมในโรงเรียน นาร่องทางภาคเหนือ และเรื่องมหกรรมการสอนคลื่นลูกใหม่ที่เป็นนวัตกรรมจาก มูลนิธิพุทธฉือจี้แห่งไต้หวัน เยี่ยมค่าย “ยุวชนคนรักป่า” ที่พาเด็กโตไปสอนเด็ก เล็กถึงในป่า ไปดูการวางแผนเสริมสร้างเด็กที่ทำให้เด็กกับผู้ใหญ่เรียนรู้ร่วมกันได้อย่าง น่ารัก เรื่องของการทำค่ายอาสาชุกใหม่ ที่เน้นการสอนมากกว่าการสร้าง และรู้จัก ผู้อยู่เบื้องหลังค่ายอาสาชุกใหม่ อย่าง อาจารย์สมปอง ใจดีเฉย ในแผนที่ความดี

นอกจากนี้ยังไปคุยกับคนที่ใช้บันปลายชีวิตทำงานเพื่อพ่ออย่างไม่หวัง สิ่งตอบแทน อย่าง ปัญญา ปุริเวคินทร์ แห่งศูนย์ภูมิรักษ์ธรรมชาติ และรู้จักกับ พระราชบัญญัติส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติที่จะมีบทบาทกับพวกเราทุกคน ในคุณยาย ดอกทศคอม

และขอแก้ไขคำผิดในฉบับที่ 7 หน้า 3 คอลัมน์แรกบรรทัดที่ 9 จากล่าง “9 ชั้น” แก้เป็น “7 ชั้น” ซึ่งต้องขอยกในความผิดพลาดมา ณ ที่นี้ด้วย

ขอเชิญติดตามเรื่องราวดีๆ ได้แล้วค่ะ

บรรณาธิการ

สารบัญ

- 2 ยินดีต้อนรับ : สอนคุณธรรมแบบบูรณาการ
- 3 เรียนรู้จากพ่อ : ทศพิธราชธรรม รักพ่อต้องเดินตามรอยพ่อ
- 6 เรื่องเล่าข่าวดี
- 8 ต่อสายตรง
- 10 จุดประกาย : วาทะธรรม
วิชาใหม่มาแรงและแสนสนุก
: ยุวชนคนรักป่า เมื่อนักอนุรักษ์รุ่นเยาว์
ช่วยกันรักษาป่าชุมชน
- 14 เจาะใจขยายผล : การวางแผนเสริมสร้างเด็ก
เมื่อเด็กโตสอนเด็กเล็ก
ตามแนวคิดใหม่
- 18 หนึ่งในร้อย : ปัญญา ปุริเวคินทร์
ชีวิตนี้ขอเดินตามรอยพ่อ
- 22 ลือลือข่าว : ลือดี มีคุณภาพ จากศูนย์คุณธรรม
- 24 คุณยายดอกทศคอม : พ.ร.บ. ส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ
- 26 สดจากพื้นที่ : มหกรรมการสอนคลื่นลูกใหม่
- 27 สนุกกับน้องดี-เตี๋ย
- 28 ปฏิทินคุณธรรม
- 29 คุยกับบ.ก.
- 30 เด็กไทยไฟดี : ค่ายอาสาชุกใหม่
มุ่งให้ความรู้สู่ชุมชน
- 32 แผนที่ความดี : สมปอง ใจดีเฉย
ทั้งชีวิตอุทิศเพื่อสังคม

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

อ.ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม
อ.นราทิพย์ พุ่มทรัพย์
แก้ว วิฑูรย์เอียร

กองบรรณาธิการ

อังคณา เชาวน์วัฒนาพานิช ประมวล บุญมา
วิไลวรรณ ถักไทย ศศิธร เล็กสุขศรี
สุชาดา นกอยู่ วิมล ผิวอ่อน
ศรีวิไล นวลขาว ประกอบ นวลขาว
ศิริวรรณ ดวงมกลไพบุลย์ สมชาย มนต์ศรีศักดิ์
วันวิสาข์ รอดเจริญ พงศธร ไชยงค์
บดินทร์ วรวิสุทธิ์ ภูธรบรรจง เดชวิริยะชาติ
อนุสรณ์ ปัทมะสังข์ ปรีณร บุญเนตร
อมรรัตน์ อีรสรเพชญ์ ครรชิต ปิตะภา
พิพัฒน์ เพชรจิโรจน์ วชิราวุธ ชูวงษ์วาน
รัตใจ เปี้ยแก้ว สุขุมล มลิวีย์
วรลักษณ์ สุขสละ

จัดทำต้นฉบับ ออกแบบ จัดพิมพ์

บริษัท สไตลครีเอทีฟเฮาส์ จำกัด
โทร. 0 2945 8051-6 โทรสาร 0 2945 8057
E-mail : stylecreative@yahoo.com

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม)
เลขที่ 69/16-17 อาคารวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล (CMMU)
ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0 2644 9900 โทรสาร 0 2644 4901-2
www.moralcenter.or.th

*ขอเขียนในวารสารนี้เป็นทศส่วนของตัวของผู้เขียน
ศูนย์คุณธรรมไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป

ทศพิธราชธรรม รักพ่อต้องเดินตามรอยพ่อ

ทศพิธราชธรรม คือ ธรรม 10 ประการ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงยึดมั่นและทรงปฏิบัติโดยเคร่งครัด เพื่อพสกนิกรชาวไทยที่อยู่ใต้ร่มพระบรมโพธิสมภารทุกคนได้อยู่อย่างร่มเย็นเป็นสุขดังพระปฐมบรมราชโองการที่พระราชทานแก่พสกนิกรทั่วประเทศในพระราชพิธีบรมราชาภิเษกว่า **“เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม”**

วันเวลาที่ล่วงผ่านไป เนิ่นนาน จากวันนั้นถึงวันนี้กว่า 60 ปีแล้ว ที่ในหลวงของเราทรงรักษาสัจจวาจามาอย่างสมบูรณ์ พระองค์ไม่เคยทรงทอดทิ้งพสกนิกร ด้วยทรงถือเอาความทุกข์เดือดร้อนของพสกนิกรเป็นความทุกข์เดือดร้อนของพระองค์เอง เหตุนี้เมื่อเกิด

ความเดือดร้อนหรือภัยพิบัติในส่วนใดของประเทศ พระองค์จะเสด็จฝ่าไปไม่ว่าระยะทางจะไกลไกลทิวกันดารเพียงใด แดดจะแผดกล้าร้อนแรง หนทางจะคดเคี้ยวข้ามขุนเขา พงไพรจะรกเรือและขึ้นเต็มไปด้วยตัวทาก ฝนจะตกกระหน่ำจนเหน็บหนาว น้ำจะท่วมเจ็มนอง พระองค์ก็ได้ทรงย่อท้อ ที่จะเสด็จไปประทับเป็นมิ่งขวัญของพสกนิกรผู้ทุกข์ยาก

หลายคนอาจจะรู้สึกว่ายธรรมดังกล่าวเป็นของสูงหรือไกลตัว และเป็นเรื่องของพระราชฯ หรือผู้นำในระดับสูงเท่านั้นแต่โดยแท้จริงแล้ว **ทศพิธราชธรรม** เป็นหลักธรรมที่บุคคลธรรมดาก็สามารถนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้ เพราะนอกจากจะนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้า

ในชีวิตแล้วยังได้ชื่อว่าได้ดำเนินรอยตามเบื้องพระยุคลบาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอีกด้วย

“ทศพิธราชธรรม” หรือที่เรียกกันโดยสามัญว่า **“ราชธรรม 10 ประการ”** ได้แก่

1. **ทาน (ทานัง)** คือการให้ ในหลวงได้ทรงบำเพ็ญทานบารมีมากมาย จนเหลือที่จะพรรณนาได้สุดสิ้น ด้าน “ธรรมทาน” ซึ่งถือเป็นทานอันเลิศทางพระพุทธศาสนา ได้พระราชทานพระบรมราโชวาทแฝงด้วยคติธรรม เป็นเครื่องเตือนใจในเรื่องต่างๆ แก่พสกนิกรตามสถานะและวาระโอกาสอยู่เสมอ ส่วน “อามิสทาน” หรือ “วัตถุทาน” ก็ทรงมีพระเมตตาคุณในพระราชหฤทัยเป็นล้นพ้นได้พระราชทานพระราชทรัพย์

และวัตถุลิ่งของต่างๆ เพื่อแก้ความทุกข์ยากขาดแคลนทางกาย ให้แก่พสกนิกรเสมอมา

2. ศิล (ศีล) คือ ความประพฤติที่ดีงาม ในหลวงทรงปฏิบัติพระองค์ให้เป็นที่ยอมรับตลอดมาว่า ทรงเคร่งครัดในการรักษา ศิล ทั้งด้าน ศิล ในการปกครอง คือ การประพฤติตามกฎหมาย และจารีตประเพณีอันดีงาม ไม่เคยปรากฏว่าพระองค์ทรงใช้พระราชอำนาจเหนือกฎหมาย ส่วน ศิล ในทางศาสนา ท่านได้ทรงสมทานรักษาสถาอย่างเคร่งครัด ทรงตระหนักว่าทุกศาสนามีหลักคำสอนที่นำไปสู่การประพฤติดี ศาสนาจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการอยู่ร่วมกันของชนหมู่มาก

3. บริจาค (บริจาค) คือ การเสียสละ เพื่อสิ่งที่มีประโยชน์ใหญ่ยิ่งกว่า ในหลวงทรงยึดถือประโยชน์และความเจริญของชาติ ศาสนา รวมทั้งประโยชน์สุขของพสกนิกร สำคัญยิ่งกว่าพระองค์เอง พระราชกรณียกิจนานัปการจึงเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของชาวไทย โปรดให้มีโครงการจัดตั้งโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารต่างๆ โครงการสาธารณูปโภคไทยสำหรับเยาวชน และทุนอานันทมหิดลเพื่อส่งนักเรียนไทยไปศึกษาต่างประเทศ เป็นต้น ทรงเสียสละพระราชทานที่นาของทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ในจังหวัดต่างๆ กว่า ๕๐,๐๐๐ ไร่ ให้เช่าอยู่ในโครงการปฏิรูปที่ดิน เมื่อปี ๒๕๑๘ เพื่อแบ่งปันที่ทำการให้แก่เกษตรกรที่ยากจน

4. ความซื่อตรง (อาชชวะ) คือ ความตรงไปตรงมา ในวันที่ ๑๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๙ อันเป็นวันกำหนดเสด็จกลับไปทรงศึกษาต่อในต่างประเทศ ระหว่างประทับรถพระที่นั่งเพื่อเสด็จพระราชดำเนินไปขึ้นเครื่องบินนั้น ได้มี

เสียงร้องมาจากกลุ่มพสกนิกรที่เฝ้าส่งเสด็จว่า “อย่าทิ้งประชาชน” และได้มีพระราชดำรัสตอบในพระราชหฤทัยว่า “เราจะไม่ทิ้งประชาชน ถ้าประชาชนไม่ทิ้งเรา” การตั้งพระราชหฤทัยดังนี้เสมือนเป็นการพระราชทานสัญญาว่าจะทรงเป็นร่มบรมโพธิสมภารของพสกนิกรตลอดไป

5. ความอ่อนโยน (มัทวะ) คือ ความเป็นผู้มีอัธยาศัยสุภาพ อ่อนโยน ความอ่อนโยนในความหมายทางโลก คือความอ่อนโยนต่อบุคคลอื่นในสังคม อันเป็นมารยาทที่บุคคลในสังคมจะพึงปฏิบัติต่อกัน ส่วนความอ่อนโยนในทางธรรมนั้น หมายถึง ความสามารถโอนอ่อนผ่อนตาม น้อมไป หรือเปลี่ยนไปในทางแห่งความดี ทางพระวรกาย ทุกพระอิริยาบถที่ปรากฏจะมีแต่ความอ่อนโยน นิ่มนวล สงาม เป็นไปด้วยความบริสุทธิ์พระราชหฤทัย อันยังความชื่นชมโสมนัส และอบอุ่นใจให้เกิดแก่พสกนิกรโดยทั่วกัน ทางพระวาทะอันฟังเห็นได้จากการที่ทรงมีพระราชปฏิสันถารแก่ราษฎรซึ่งเป็นชาวบ้านธรรมดาที่มารับเสด็จอย่างใกล้ชิดสนิทสนม ไม่เคยมีพระวาทะที่กระด้าง มีแต่อ่อนโยนสุภาพละมุนละไม แม้จะทรงอยู่ในพระราชฐานะอันสูงสุด

6. ความเพียร (ตบะ) คือ ความเพียรเป็นเครื่องแผดเผาความเกียจคร้าน พระองค์ไม่โปรดที่จะประทับอยู่เฉย ทรงพอพระราชหฤทัยในการเสด็จพระราชดำเนินออกทรงเยี่ยมเยียนราษฎรในท้องถิ่นต่างๆ แม้ในถิ่นทุรกันดารและห่างไกลเพื่อให้ทรงทราบถึงความทุกข์สุขของราษฎรด้วยพระเนตรพระกรรณของพระองค์เอง เมื่อทรงทราบแล้วก็มิได้ทรงนั่งนอนพระราชหฤทัย แต่ได้ทรงมีพระราชดำริริเริ่มสิ่งต่างๆ เพื่อจัด

กฟิธธธธธธธธธธ 10 ประการนี้
จำเป็นอย่างย้งสำหรับผู้นำ
หรือผู้ปกครองทุกระดับตั้งแต่
ครอบครัวถึงประเทศชาติ แม้แต่บุคคล
ธรรมดาก็สามารถนำไปปฏิบัติ
ในชีวิตประจำวันได้

พลสนนิกรของพระองค์

9. ความอดทน (ขันติ) คือความเข้มแข็ง ไม่ท้อถอย ทนต่อความเหนื่อยยากลำบาก ในหลวงทรงอดทนต่อโทษจากการเบียดเบียนเหยียดหยามดูหมิ่น ดังเช่น การถูกขับไล่ออกโดยกลุ่มชนที่ไม่หวังดีต่อเมืองไทย ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในต่างประเทศ เมื่อปี ๒๕๐๕ เป็นต้น ทรงอดทนต่อความทุกข์ทรมานความลำบากตรากตรำพระวรกายต่างๆ เพื่อทรงบำบัติทุกข์บำรุงสุขให้แก่พสกนิกรทุกแห่งหน ทำให้ราษฎรเกิดความรู้สึกอยู่เสมอกว่าเรามีได้ถูกทอดทิ้ง หากยังมีองค์พระประมุขที่จะเสด็จมาประทับเคียงข้าง และแผ่พระบารมีคุ้มครองให้เขารอดพ้นจากภยันตรายทั้งมวล

10. ความเที่ยงธรรม (อิริยธนะ)
คือ ความตรงตามความถูกต้อง ทรงปฏิบัติพระองค์ถูกต้องตามขัตติยราชประเพณีทุกประการ ไม่เคยทรงประพฤติผิดจากราชจรรยาวัตรนิติศาสตร์และราชศาสตร์ ในด้านพระราชภารกิจต่างๆ ทรงปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ไม่มีผิดด้วยทรงสถับถิรบัง ทรงศึกษา ทรงแสวงหาความรู้ความถูกต้องทั้งจากบุคคล ตำราจากการที่ทรงสอบค้นด้วยพระองค์เอง และทรงนำมาประมวลใคร่ครวญด้วยพระปัญญา

เห็นได้ว่าทศพิธราชธรรมทั้ง 10 ประการนี้ จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้นำ หรือผู้ปกครองทุกระดับตั้งแต่ครอบครัว ถึงประเทศชาติ แม้แต่บุคคลธรรมดา ก็สามารถนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้ นอกจากจะได้รับความเคารพนับถือ และความไว้วางใจจากสมาชิกในสังคม แล้ว ยังจะทำให้เกิดสังคมสงบสุขและ เจริญก้าวหน้า เราในฐานะพลนิกร ผู้อยู่ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงสมควร

ที่จะประพัตติตนตามรอยพระยุคลบาท
ด้วยความจงรักภักดี

หนังสืออ้างอิง

วันเพ็ญขึ้นตรະกุด ทศพิธราชธรรม บทโทรทัศน์
เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระภูมิพล
มหาราช 2530

ใช้ 5 คุณธรรมสร้างเกราะคุ้มกัน เยาวชนคนรุ่นใหม่

เมื่อวันที่ 19-22 ก.ค.ที่ผ่านมา โรงเรียนสัมมาสิกขาสันติโสภณ ได้จัดอบรมเชิงปฏิบัติการคุณธรรมนำชีวิตแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงจำนวน 4 วัน 3 คืน โดยมีโรงเรียนที่เข้าร่วมฝึกอบรมทั้งสิ้น จำนวน 10 โรงเรียน ได้แก่ ร.ร.วัดพิชัยพัฒนา ร.ร.วัดสระบัว ร.ร.วัดราชสิทธิธาราม ร.ร.ศุภวรรณ ร.ร.ราชประชาสมาสัยฯ ร.ร.สังฆประชาอนุสรณ์ ร.ร.นฤมลทิน ร.ร.มัธยมประชานิเวศน์ ร.ร.อิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย และ ร.ร.สัมมาสิกขาสันติโสภณ เพื่อร่วมกันหาแนวทางแก้ไขปัญหายาเสพติดให้รอดพ้นจากภัยของยาเสพติด เครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์ การเที่ยวกลางคืน การคบมิตร การติดสื่อรุนแรง สื่อลามกอนาจาร การติดสิ่งฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย ตลอดจนการติดกระแสค่านิยมที่มอมเมาต่างๆ ในสังคมทำให้เยาวชนล้มเหลวไม่ปลอดภัย

ด้วยการนำคุณธรรม 5 ประการ ได้แก่ สุภาพอ่อนโยน ซื่อสัตย์ การวางตัวกับเพศตรงข้าม การพูด และการลด ละ เลิกอบายมุขทุกประเภทมาปฏิบัติ มีนักเรียนเข้าร่วมอบรมทั้งสิ้น 50 คนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 และมัธยมศึกษา ปีที่ 1-3 และ 5

ซึ่งนักเรียนที่เข้าร่วมอบรมได้ร่วมกันทำกิจกรรมในรูปแบบสหนาการ อาทิ เกมกิจกรรมสลายพฤติกรรม เพื่อสร้างความสามัคคี รักใคร่กลมเกลียวกัน เรียนรู้คุณธรรมและฝึกปฏิบัติตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เช่น ฝึกถอดรองเท้า ไม่ใช้เงินทอง ไม่มีโทรศัพท์ ทานอาหารมังสวิรัต เพื่อสุขภาพและเมตตาธรรม การฝึกอาชีพต่างๆ เช่น การทำขนมปัง การทำน้ำยาอเนกประสงค์ การแยกขยะ เป็นต้น เพื่อฝึกหัดความอดทน อยู่กับความยากลำบากได้ เป็นการพัฒนาศักยภาพการทำงาน เพื่อนำไปสู่การพึ่งตนเองอย่างพอเพียงและฝึกเป็น

ผู้มีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น

ทั้งนี้ภายหลังจากจบค่ายนักเรียนแต่ละโรงเรียนร่วมกันเขียนโครงการโดยการนำความรู้ต่างๆ มาบูรณาการ เพื่อพัฒนาคุณธรรมของตนให้มีคุณธรรม จริยธรรม พัฒนางาน รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม ปลูกฝังการเสียสละ ความรักชาติ และอุทิศตนเพื่อสังคม

สานต่อ นรต.จิตอาสาพัฒนาคุณธรรมฯ ได้รับผลตอบแทนร่วมกัน

เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2550 นำโดย พล.ต.ท.พงศ์พิศพงษ์เจริญ ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยตำรวจ (ผบช.ร.ร.นรต.) ได้นำนักเรียนนายร้อยตำรวจ (นรต.) ชั้นปีที่ 1 จำนวน 40 นายลงพื้นที่เพื่อสานต่อโครงการ “นรต. จิตอาสาพัฒนาคุณธรรมสานสัมพันธ์ชุมชน” ที่โรงพยาบาลและสถานสงเคราะห์ต่างๆ รวม 6 แห่ง ประกอบด้วย โรงพยาบาลหลวงพ่อบัณฑิต ชูติบุตร อุทิศสถานสงเคราะห์คนชราบ้านบางแค สถานสงเคราะห์คนชราหลวงพ่อบัณฑิต

สถานสงเคราะห์คนชรานครปฐม ศูนย์ฝึกอาชีพหญิงตาบอดสามพราน และ สถานสงเคราะห์เด็กบ้านทานตะวัน(มูลนิธิเด็ก) เพื่อฝึกให้นรต.เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรัก ความเมตตา กรุณา รู้จักเสียสละ รวมถึงสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างนรต.กับชุมชน องค์การพัฒนาเอกชน สถานสงเคราะห์ของรัฐและหน่วยงานอื่นๆ ก่อนที่จะออกไปปฏิบัติงานจริง ทั้งนี้ได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายเป็นอย่างดี

ชมรมพุทธศาสตร์สากล จัดค่ายคุณธรรมวันแม่

เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม ที่ผ่านมา ชมรมพุทธศาสตร์สากล ได้จัดค่าย “I Do Love Mom Camp” หรือค่ายคุณธรรมวันแม่ขึ้น ณ อาคารชมรมพุทธศาสตร์สากล อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี มีนิสิตนักศึกษาจาก 22 มหาวิทยาลัยทั่วประเทศให้ความสนใจเข้าร่วม อาทิเช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยรังสิต ฯลฯ พร้อมทั้งนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาอีก 5 โรงเรียน รวมผู้เข้าอบรมทั้งสิ้นจำนวน 274 คน

กิจกรรมในครั้งนี้จะเน้นในเรื่อง การตอบแทนพระคุณแม่ ปลูกฝังสัมมาทิฐิ เรียนรู้วิธีการทำสมาธิเบื้องต้น และการสวดมนต์ทำวัตรเช้า-เย็น โดยกิจกรรมในครั้งนี้จะจัดในระหว่างวันที่ 10-13 สิงหาคม รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 4 วัน

พนักกำลังสร้างโรงเรียน เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

เมื่อวันที่ 20-21 กรกฎาคม ที่แพพิณทองรีสอร์ท อ.นครชัยศรี จ.นครปฐม ร.ร.บ้านรางมะเดื่อ ร.ร.วัดละมุด ร.ร.บ้านหนองตาบง ร.ร.ธรรมจารีนี้ ร.ร.สาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ร.ร.อนุบาลตราด คณะละครมดกใหม่และร.ร.เครือข่าย 24 โรงเรียน รวม 31 โรงเรียน ร่วมกันจัดโครงการเสริมพลังความคิด สร้างจิตอาสา พัฒนาสิ่งแวดล้อม น้อมใจสู่ความพอเพียง เพื่อให้ผู้บริหารและครู ตระหนัก เข้าใจและเป็นผู้สร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ ด้านจิตอาสา สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงคุณธรรมด้านอื่นๆ โดยเน้นให้นักเรียนเข้ามาปฏิบัติจริงผ่าน 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมที่ 1 ปลูกพลังความคิดที่สถาบัน

ฝึกอบรมผู้นำ กิจกรรมที่ 2 ใช้กระบวนการ KM (Knowledge Management) และกิจกรรมปรับกระบวนทัศน์ ซึ่งผู้บริหารและครูที่เข้าร่วมฝึกอบรมเข้าใจและตระหนักรู้ รวมถึงมีกระบวนทัศน์ที่จะสร้างโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ต่อไป

ตั้งกลุ่มสามัคคีธรรม ต่อยอดโครงการจัดเก็บและคัดแยกขยะ

เมื่อวันที่ 20 ก.ค. ที่ผ่านมา “กลุ่มอาศรมธรรมทายาท” ได้จัดการประชุมร่วมกัน ณ วัดอาศรมธรรมทายาท โดยที่ประชุมมีมติว่า ควรจะนำความรู้ที่ได้รับมาจากการเข้าร่วมฝึกอบรมที่สถาบันผู้นำ เมื่อวันที่ 3-6 ก.ค. 2550 มาต่อยอดขยายความคิด โดยใช้ชื่อโครงการว่า “โครงการจัดเก็บและคัดแยกขยะ” เพื่อนำขยะที่ใช้แล้วนำกลับมาใช้ใหม่ เพื่อช่วยลดปริมาณขยะและเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับขยะ โดยการนำขยะมาแปรรูป เช่น ทำเป็นเครื่องใช้ภายในครัวเรือน ซึ่งถือเป็นการพัฒนาอาชีพ ส่งเสริมรายได้ให้กับครัวเรือน อาทิ กลองนม ซึ่งถือเป็นพลาสติกเหนียวโดยนำมาจากสานเป็น เสื่อกระเปาะ เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับของที่ใช้แล้ว ส่วนขยะที่ได้รับการคัดแยกแล้ว เช่น ขวดน้ำพลาสติก กระดาษ กระป๋องน้ำอัดลม ทุกชนิด จะนำไปขายให้กับร้านรับซื้อของเก่า นอกจากนี้ที่ประชุมยังเห็นพ้องให้สมาชิกในกลุ่มพบปะและทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ร่วมกันทุกเดือนๆ ละ 2 ครั้ง โดยถือเอาวันพระใหญ่ ทุก 15 ค่ำ เป็นวันพบปะซึ่งกันและกัน

ทั้งนี้ ให้ตั้งชื่อกลุ่มขึ้นใหม่ เพื่อความสะดวกในการดำเนินงานโดยใช้ชื่อว่า “กลุ่มสามัคคีธรรม” โดย ร.ต.ต.บรรจง อุณธวัช ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประธาน มีพระภิกษุ คำนวน สิริโธ เป็นที่ปรึกษาฝ่ายสงฆ์ และที่ประชุมได้แต่งตั้งคณะทำงานขึ้นมาทำงานประกอบด้วย รองประธาน คณะกรรมการเลขานุการ ประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

ฉลอง 60 ปี 60 ล้านความดีถวายในหลวง

ในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะมีพระชนมายุครบ 80 พรรษาและเฉลิมฉลองการครองราชย์ 60 ปี โรงพยาบาลบางบัวทองได้จัดทำโครงการจิตอาสาฉลอง 60 ปี 60 ล้านความดีเริ่มที่เด็กและเยาวชนขึ้น เพื่อให้เด็กและเยาวชนเติบโตขึ้นเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ มีวินัย ยึดหลักศีลธรรมและมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีคุณธรรมและคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งมีนักเรียน

ที่เข้าร่วมโครงการประมาณ 300 คน ทุกวันพุธกับวันเสาร์ เวลา 09.00-12.00 น. จากโรงเรียน 7 แห่ง ดังนี้ ร.ร.บางบัวทอง ร.ร. บางบัวทองราษฎร์บำรุง ร.ร.พระแม่สกลสงเคราะห์ ร.ร.ตรุณวิทย์ศึกษา ร.ร.เทศบาลวัดละหาร ร.ร.นันทรวรวิทย์ ร.ร.ดุสิตพาณิชยการ จ.นนทบุรี กิจกรรมจิตอาสาที่นักเรียนเข้ามาบำเพ็ญประโยชน์ร่วมกับโรงพยาบาลบางบัวทอง ได้แก่ การแสดงดนตรี เช่น ตีซิม สี่ไวโอลิน เป่าเมโลเลียนที่แผนกผู้ป่วยนอกและแผนกผู้ป่วยใน เล่านิทานให้ผู้ป่วยเด็กฟัง อ่านหนังสือธรรมะให้ผู้ป่วยสูงอายุฟัง อ่านข่าวสารให้ผู้ป่วยเรื้อรังฟังที่แผนกผู้ป่วยใน ร้องเพลง ที่แผนกทันตกรรม และแผนกฟากครรภ์ รวมถึงให้คำแนะนำและบริการเครื่องดื่มแก่ผู้ป่วยที่มาใช้บริการ เป็นต้น

เมื่อวันที่ 19-21 กรกฎาคม ที่ อาคารวงศ์สนิท คลอง 15 จ.นครนายก โครงการยุวโพธิชน ภายใต้มูลนิธิเด็ก และเสมสิกขาลัย ด้วยการสนับสนุนของ ศูนย์คุณธรรม ได้ร่วมกันจัดอบรม การวิเคราะห์โครงสร้างสังคมไทย โดย เล็งเห็นว่า พระสงฆ์ซึ่งเป็นผู้นำทางสติ ปัญญา ขาดความรู้เท่าทันโลกและ ขาดคุณโลบายในการสอดแทรกธรรมะ ในชีวิตประจำวันและจิตใจของคน อีกทั้งการสอนพระพุทธศาสนาตามโรงเรียน โดยมากนำไปท่องสอบมากกว่าเห็น

จุดประกายผู้นำทางสติปัญญา ให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง

คุณค่าแท้ของพระพุทธศาสนา ที่เน้น การเอื้อเฟื้อแบ่งปันและลดกิเลส จึงมี การจัดฝึกอบรมขึ้นเพื่อให้กระบวนการ หรือผู้สอนธรรมะ ที่เป็นพระสงฆ์และ นักบวชสตรีรู้เท่าทันปัญหาและสาเหตุ ของปัญหาสังคมที่มีความเชื่อมโยง ถึงโครงสร้างทางสังคมจากหลากหลาย มุมมองของแต่ละสายคิด ที่มีอิทธิพลต่อ สังคมไทย ซึ่งจะส่งผลให้สามารถประยุกต์ หลักธรรมให้สอดคล้องกับสภาพสังคม ปัจจุบันและเห็นจุดเปลี่ยนแปลงสังคม ไปสู่ความดีงาม

ทั้งนี้ กระบวนการ มาให้ความรู้ใน การวิเคราะห์สังคมไทยในหัวข้อต่าง ๆ

ดังนี้ นายปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์ วิเคราะห์ สังคมไทยจากสายคิดเศรษฐกิจศาสตร์ การเมือง นายประชา หุตานวัตร วิเคราะห์ สังคมไทย จากสายคิดธัมมิกสังคมนิยม และวิเคราะห์โครงสร้างสังคมไทย นาย ชรินทร์ มีโกศล วิเคราะห์สังคมไทยจาก สายคิดเศรษฐกิจศาสตร์ และวิเคราะห์ สังคมไทยจากสายคิดสังคมนิยม เป็นต้น และร่วมทำกิจกรรมกับผู้เข้าร่วม อบรม นอกจากนั้นกระบวนการได้ร่วมทำ กิจกรรมกับผู้เข้าร่วมอบรม เช่น กิจกรรม ผ่านประสบการณ์จริง เกม เป็นต้น

ครุศาสตร์จุฬาฯ จับมือศูนย์คุณธรรมสร้างนักวิจัยในพื้นที่ปทุมพรทั่วประเทศ

เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม ที่ผ่านมา ณ โรงแรมเอส.ดี.เอเวนิว กรุงเทพมหานคร คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร่วมกับศูนย์คุณธรรม ได้จัดการประชุม ปฏิบัติการเติมเต็มความรู้ ในโครงการ “การวิจัยและประเมินสมัชชาคุณธรรม:

ศักยภาพและโอกาสเพื่อเพิ่มพูนคุณธรรม” ในระหว่างวันที่ 6-8 สิงหาคม 2550 ซึ่ง ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยนักวิจัยหลัก ของโครงการ นักวิจัยระดับภูมิภาค นัก วิจัยระดับจังหวัด นิสิตบัณฑิตศึกษา ช่วยปฏิบัติงาน และบุคลากรจากศูนย์ คุณธรรม เข้าร่วมทั้งสิ้น 90 คน

ในเบื้องต้น ศ.ดร.เนงลักษณ์ วิรัชชัย ประธานการประชุม กล่าวเปิดการประชุม และทำหน้าที่เป็นวิทยากร บรรยายเรื่อง การกิจของนักวิจัย ระดับภูมิภาคและ จังหวัด ต่อเนื่องด้วย รศ.ดร.อวยพร

เรืองตระกูล บรรยายเรื่องแนวทางการ บริหารจัดการโครงการวิจัย และประเมิน สมัชชาคุณธรรม และ ศ.ดร. สุวิมล ว่องวาณิช บรรยายเรื่องการเขียนเอกสาร รายงานวิชาการ

ในช่วงท้าย นางสาวนราทิพย์ พุ่มทรัพย์ ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนา พลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม ได้บรรยายเรื่อง บทบาทของศูนย์คุณธรรมกับการพัฒนา พื้นที่ต้นแบบคุณธรรมและการจัดสมัชชา คุณธรรม พร้อมทั้งกล่าวเปิดการประชุม ในวันแรก

ยุทธศาสตร์แห่งชาติด้วยการพนัน หวังสังคมไทยปลอดการพนัน

เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2550 ณ ตึก สันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล นายไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม รองนายกรัฐมนตรีและ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็น ประธานในการประชุม “ประกาศ ยุทธศาสตร์แห่งชาติด้วยการพนัน” ร่วมกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ภาค ประชาชน และเครือข่ายเยาวชน โดยมี ตัวแทนจาก 5 จังหวัดนำร่อง ได้แก่ กรุงเทพมหานคร น่าน พัทลุง จันทบุรี

และนครราชสีมาเข้าร่วมประชุม

นายไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม รอง นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความ มั่นคงของมนุษย์ กล่าวว่า ตนขอแสดงความชื่นชมที่ภาคประชาสังคม ได้ริเริ่ม แนวทางการลด ละ เลิก อบายมุข โดยเฉพาะการพนันอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่ง จะช่วยให้ปัญหาการเล่นการพนันใน กลุ่มคนยากจน เด็กและเยาวชนใน สังคมไทยเบาบางลงได้ เพราะการลด ละ เลิกการพนันนั้นจะต้องอยู่บนพื้นฐาน ของชีวิตมั่นคง โดยเฉพาะเด็ก เยาวชน วัยรุ่น ซึ่งเป็นกำลังของสังคม จะต้อง มี ครอบครัวยุติธรรม มั่นคง ปลอดภัย ได้ อาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อม ที่องถิ่นและ

จังหวัดที่ดี ไม่มีกิจกรรมข้องแวะกับการ เล่น และเยาวชนจะได้ใช้เวลาว่าง ในการทำกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อไป

“นับตั้งแต่เราเริ่มแผนงาน ต่อเนื่อง มาจนถึงเวลานี้ ผลที่ได้เป็นที่น่าพอใจ มาก เนื่องจากปัญหาการพนันที่เคยเกิด ขึ้นในแต่ละพื้นที่ ลดลงอย่างเห็นได้ชัด และเกิดสิ่งที่ดีๆ ตามมามากมาย เป็น เพราะความร่วมมือจากทุกฝ่าย และ ต้องขอขอบคุณกระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้าง เสริมสุขภาพ และศูนย์ส่งเสริมและ พัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม ที่ทำให้ เกิดแผนงานที่ดีเช่นนี้ขึ้นมา” นายไพบูลย์ กล่าว

พลเอกเปรมฯ มอบรางวัล ผู้ชนะการประกวดคำขวัญ

เมื่อวันที่ 15 สิงหาคมที่ผ่านมา หอองโงอาคาร 1 รัฐสภา พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ ให้เกียรติเป็นประธานในพิธีมอบรางวัล การประกวดคำขวัญ ภายใต้หัวข้อ “คุณธรรมและจริยธรรมที่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชนไทย” จัดโดยศูนย์คุณธรรมร่วมกับคณะอนุกรรมการการศึกษาและส่งเสริมการสร้างคุณธรรมและจริยธรรมแก่เยาวชน ซึ่งการประกวดในครั้งนี้ แบ่งเป็นระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 และระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 โดยมีนักเรียนจากทั่วประเทศให้ความสนใจส่งคำขวัญเข้าร่วมประกวดกว่า 300 คำขวัญ

ผู้ที่ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6 ได้แก่ ด.ช.พงศธร เดชผล ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดวังตะกั่ว จังหวัดนครปฐม คำขวัญว่า “กตัญญู รู้ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย งามน้ำใจ คือเด็กไทยยุคพอเพียง” และรางวัล ชนะเลิศระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ได้แก่ ด.ช.สามารถ ศรีดาวเรือง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนท่าเกษมพิทยายังจังหวัดสระแก้ว คำขวัญว่า “อดออม ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย ประพฤติดี มีน้ำใจ สังคมไทยร่มเย็น”

สืบค้นความดี พลิตสื่อคุณธรรม ผลงานเด็กๆ ที่น่าสับสน

เมื่อวันที่ 9 ส.ค.ที่ผ่านมา ณ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม นำโดยพลเอกปรีชา เจริญคุณธรรม นำโดยพลเอกปรีชา เจริญคุณธรรม ประธานคณะกรรมการตรวจสอบภายใน ให้เกียรติเป็นประธานการประชุม ร่วมกับนางสาวนราทิพย์ พุ่มทรัพย์ ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม นายแก้ว วิฑูรย์เอียร ที่ปรึกษาฝ่ายสื่อและรณรงค์ นางสาวศศิธร เล็กสุขศรี ผู้อำนวยการฝ่ายวิจัย จัดประชุมสรุปผลการดำเนินงานโครงการ “สืบค้นความดี พลิตสื่อคุณธรรม” โดยนายฉัตรชัย เชื้อรามัญ ผู้อำนวยการสำนักข่าวเด็กและเยาวชน “ขบวนการตาข่ายประรด” พร้อมคณะเป็นผู้รับผิดชอบโครงการ โดยได้รับเกียรติจากผู้เชี่ยวชาญด้านงานวิจัย จำนวน 2 ท่าน คือ ผศ.ดร.กาญจนา มีศิลปวิทยา คณบดีคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม และนายสมปอง ใจดีเนย อาจารย์ประจำสาขาวิชาการมัธยมศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร มาให้คำชี้แนะข้อเสนอแนะในงานวิจัยครั้งนี้

ที่ประชุมมีมติว่า เห็นชอบให้นำงานโครงการดังกล่าวไปปรับแก้บางจุดที่มีความบกพร่อง ซึ่งเนื้อหาจะออกมาได้ต้องได้รับการกลั่นกรอง ปรับปรุงแก้ไข นอกจากนี้ที่ประชุมยังเสนอให้ ทีมวิทยากรเข้าไปมีส่วนร่วมในการทำงานของเด็ก ภายหลังจากฝึกอบรมแล้วเสร็จ เพื่อจะได้ตรวจสอบและติดตามดำเนินการ ผล เมื่อเกิดปัญหาและอุปสรรคจะสามารถให้คำชี้แนะกับเด็ก ๆ ได้ซึ่งจะพบข้อผิดพลาดในการทำงานน้อยลง

ทั้งนี้ ในที่ประชุม พลเอก ปรีชา เจริญคุณธรรม ได้เสนอให้จัดทำ “ธนาคารความดี” โดยการออกไป สืบค้น ค้นหาคนที่ทำความดี เพื่อกระตุ้นและนำมาเป็นต้นแบบให้คนทำความดีต่อไป

ห้ามพลาด! สัมมนาคุณธรรมฯ 4 ภาค งานดีที่ทุกคนต้องไป

เมื่อวันที่ 8 ส.ค. ที่ผ่านมา ณ หอองกมลทิพย์ 1 โรงแรมสยามซิตี้ นายไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พร้อมด้วยนางสาวนราทิพย์ พุ่มทรัพย์ ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม ผู้แทนสมัชชาทั้ง 4 ภูมิภาค ได้แก่ นางสาวนาทองใบ ผู้แทนเครือข่ายสมัชชาภาคเหนือ นายภาณุ พิทักษ์เผ่า ผู้แทนเครือข่ายสมัชชาภาคใต้ นายวิเชียร คุตตวีส ผู้แทนเครือข่ายสมัชชาภาคกลาง และนายโชคชัย สมันตรัฐ ผู้แทนเครือข่ายสมัชชา

ภาคตะวันออกออกเฉียงเหนือ ร่วมกันแถลงข่าวการจัดงานสมัชชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรม ระดับจังหวัดและระดับภาค ภายใต้นโยบาย การร่วมสร้างสังคมรู้ รัก สามัคคี

นายไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม รองนายกรัฐมนตรี กล่าวว่า การจัดงานในครั้งนี้จะช่วยให้หน่วยงานในสังคมเกิดความตื่นตัวและมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมในสังคม เพื่อลดความขัดแย้งระหว่างบุคคลและองค์กร หรือหน่วยงานในสังคมลงได้

“การสร้างสังคม สามัคคี อยู่ดีมีสุข ชุมชนและสังคมต้องใช้ความดีเป็นเครื่องนำทาง คุณธรรมเป็นสิ่งที่อยู่ในใจคน ทุกคนต้องช่วยกันทำดี คิดดีและส่งเสริมให้ผู้อื่นทำตาม สังคมก็จะมีกำลังใจในการทำมาดี”

งานสมัชชาคุณธรรมจะจัดทั้งหมด 4 ภาค รวม 73 จังหวัด โดยแต่ละจังหวัดจะเริ่มจัดงานสมัชชาคุณธรรมระดับ

จังหวัดก่อน จากนั้นจึงมารวมกันจัดงานสมัชชาคุณธรรมระดับภาค ซึ่งแต่ละภาคจะเริ่มจัดงานสมัชชาคุณธรรมฯ ดังนี้ **ภาคเหนือ** วันที่ 5-7 ต.ค.2550 ณ โรงแรมไพลินและสวนชมน่านเฉลิมพระเกียรติ อ.เมือง จ.พิษณุโลก **ภาคใต้** วันที่ 12-14 ต.ค.2550 ณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่ **ภาคกลาง** วันที่ 18-20 ต.ค.2550 ณ โรงแรมเนชั่น อ.เมือง จ.ราชบุรี **ภาคอีสาน** วันที่ 25-27 ต.ค.2550 ณ วัดโพธิ์ศิลา ต.เปือย อ.เสลภูมิ จ.อำนาจเจริญ

ส่วนตลาดนัดคุณธรรมซึ่งจัดพร้อมกับงานสมัชชาคุณธรรมฯ เป็นกิจกรรมที่สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ด้านการพัฒนาคุณธรรมในมิติต่างๆ สนับสนุนค่านานวัตกรรมที่เป็นรูปธรรมของบุคคลใน ครอบครัว ชุมชน และสังคม ด้วยการให้ความสำคัญในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมของสังคมไทย

วาทะธรรม

วิชาใหม่มาแรงและเล่นสนุก

บรรยากาศ
การสอนวาทะธรรม

สถานศึกษาในภาคเหนือและภาคอีสานกลุ่มหนึ่ง ที่ได้รับการเสริมหนุนจากศูนย์คุณธรรม หลังจากการดำเนินงานมูลนิธิพุทธธิดาที่ไต้หวัน ได้ร่วมกันสร้างกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมมากมายหนึ่งในนั้น คือ การสอน “วาทะธรรม” โดยนำเอาพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หลักธรรมในพระศาสนา สุภาษิต คำพังเพย คติ คำขวัญต่างๆ ตลอดจนวาทะธรรมที่น่าสนใจ มาเป็นสื่อในการเรียนการสอน โดยได้จัดทำหลักสูตรการสอนวาทะธรรม พุทธศักราช 2550 สำหรับให้สถานศึกษาได้นำไปใช้จัดการเรียนการสอนวาทะธรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมแก่ผู้เรียนให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

วาทะธรรม คือ การสอนให้เด็กๆ ใช้ปัญญา เป็นการชี้แนะให้รู้ว่าเมื่ออยู่ในบทบาทใดก็ต้องแสดงออกถึงความสามารถในบทบาทนั้นๆ นั่นคือเป้าหมายในการเรียนการสอน

การเรียนการสอนวาทะธรรมจะเลือกใช้วาทะธรรมที่ไม่ยากต่อการเข้าใจ เป็นคำที่ง่ายและมีความเหมาะสมกับนักเรียน เพื่อหล่อหลอมจิตใจของเด็กๆ ให้สดชื่น

วาทะธรรม เป็นการชี้แนะ “มนุษย์” โดยให้ความสำคัญกับการสอน ให้เด็กๆ รู้จักเหตุผล และรู้จักหลักทำนองคลองธรรมสอนให้จัดการเรื่องต่างๆ อย่างปรองดอง และนำสิ่งที่เรียนรู้อมาใช้ในชีวิตประจำวัน สิ่งที่สำคัญที่สุดของการศึกษา คือ การถ่ายทอดแล้วเกิดการเรียนรู้กระบวนการที่นำไปสู่การปฏิบัติ

หลักสูตรการสอนวาทะธรรม แบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ปฐมวัย ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา โดยกำหนดสาระการเรียนรู้ ประกอบด้วยประเด็นหัวข้อคุณธรรมจริยธรรม 8 ประการ ดังนี้ ความรับผิดชอบ ความกตัญญู ความสามัคคี ความขยันหมั่นเพียร ความซื่อสัตย์สุจริต ความพอเพียง ความอดทนอดกลั้นและอดออม และจิตอาสา

โรงเรียนบ้านแม่จ้อง อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่ เป็นหนึ่งในกลุ่มโรงเรียนนำร่องกลุ่มแรกของไทย ที่เปิดสอนหลักสูตรวาทะธรรม ภายใต้โครงการศูนย์เรียนรู้ต้นแบบบูรณาการจิตอาสาและความพอเพียง โดยเพิ่มวาทะธรรมเป็นอีก 1 กระบวนวิชา นอกเหนือจากหลักสูตรการเรียนการสอนปกติ รูปแบบการสอนนั้นครูจะนำเด็กทุกคนใน

โรงเรียน ตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มาเรียนร่วมกัน เพื่อฝึกให้เด็กกล้าคิดกล้าแสดงออกแบบมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียน การสอน ผ่านการคิดวิเคราะห์ ตั้งคำถาม-ตอบ พร้อมอธิบายเหตุผล ซึ่งเด็กนักเรียนจะมีส่วนร่วมกับการเรียนทุกขั้นตอน

สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ “ครูผู้สอน” เพราะต้องคำนึงถึงพัฒนาการด้านร่างกายและสติปัญญาของเด็กนักเรียนเป็นหลัก โดยผู้สอนต้องเน้นการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง การเรียนรู้อย่างบูรณาการ โดยเน้นการเรียนรู้คู่คุณธรรม

อีกไม่นานเกินรอเด็กไทยทุกคนอาจจะได้เรียนวิชาวาทะธรรมกันทั่วประเทศ นอกจากจะปลูกฝังความดีอย่างแยบยลเด็กๆ ก็จะสนุกกับบทเรียน และมีส่วนร่วม จนถึงกับตั้งตารอให้ถึงชั่วโมง “วาทะธรรม” เหมือนเด็กๆ ที่บ้านแม่จ้อง ...แม้จะดูแปลกแต่จริงแท้แน่นอน...เชิญพิสูจน์ได้ทุกเมื่อ 🙏

“วาทะธรรม” ในมุมมองของผู้บริหารโรงเรียนนำร่อง

1. ผอ.สนธิชัย สมเกต
โรงเรียนบ้านแม่จ้อง

“เป็นการน้อมนำเอาพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว คำสั่งสอนที่ทรงคุณค่าของสังคมไทย มาสู่การเรียนรู้ เพื่อให้เกิดคุณธรรมจริยธรรม”

2. ผอ.สวาท ไจมาติ
โรงเรียนบ้านห้วยไผ่

“เป็นการนำเอาพระราชดำริของในหลวง คำสอนของพระพุทธเจ้า รวมถึงนักปราชญ์ที่เราเคารพ นำมาเป็นหัวข้อในการสร้างคุณธรรมให้กับเด็กนักเรียน”

3. ผอ.ยงยุทธ สรรพอุดม
โรงเรียนแมริมวิทยาคม

“คำพูดที่สอนให้คนทำคุณงามความดี ทุกคนต้องร่วมมือกันปฏิบัติ ไม่ใช่พูดแล้วไม่ทำ แต่ควรพูดและลงมือปฏิบัติให้เด็ก ๆ เห็นเป็นตัวอย่างที่ดีด้วย”

4. ผอ.วิชาญ เงินตา
โรงเรียนบ้านลาน

“การนำข้อคิดที่ดี ๆ มาสู่การปฏิบัติเพื่อตนเองและสังคมจากจุดเล็กๆ ในครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และวัด จะกลายมาเป็นพลังที่ยิ่งใหญ่ในการพัฒนาประเทศ”

สาระวาทะธรรม

ประเด็นหัวข้อคุณธรรมจริยธรรม 8 ประการ ที่นำมาใช้เป็นเนื้อหาในการเรียน “วาทะธรรม” มีดังนี้

ความกตัญญู

- คนที่กตัญญูถึงจะมีบุญวาสนา คนที่ดีเริ่มจากกตัญญู
- นิमितต์ สาธุรูปาน กตัญญู กตเวทิตา (ความกตัญญูกตเวทิตะ เป็นเครื่องหมายของคนดี)

ความสามัคคี

พระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “เกิดอุทกภัยครั้งใหญ่ที่ภาคใต้ เป็นผลให้ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนต้องสูญเสียไปไม่น้อย แต่ภัยพิบัติครั้งนี้ทำให้ได้เห็นน้ำใจและความสามัคคีของคนไทย”

ความขยันหมั่นเพียร

ความสำเร็จขึ้นอยู่กับความอดทน ความสำเร็จที่ได้มานั้นเป็นผลพวงจากความบากบั่นอันยาวนานมิใช่ได้มาจากความพยายามอันน้อยนิดหรือความตั้งใจชั่วขณะหรือความโชคดี

ความรับผิดชอบ

ความกล้าที่จะรับผิดชอบเป็นเรื่องน่าประทับใจ ความกล้าในความรับผิดชอบต่อความคิดของตนเองเป็นบุคลิกภาพอันสูงส่ง

ความซื่อสัตย์

มีใจเที่ยงตรง ซื่อสัตย์ เปิดกว้าง หนทางแห่งโชคก็จะราบรื่นบุญวาสนาก็จะเข้ามา

ความพอเพียง

พระพุทธองค์เคยตรัสสอนถึงวิธีบริหารเงินด้วยการแยกเป็น ๔ ส่วน ดังนี้ หนึ่งส่วนเอาไว้เลี้ยงบิดามารดา ส่วนหนึ่งเอาไว้เป็นค่าเล่าเรียนของบุตร ส่วนหนึ่งเอาไว้ใช้จ่ายในครอบครัวและดำเนินธุรกิจ และอีกหนึ่งส่วนเอาไว้ใช้กับกิจการสาธารณประโยชน์ของสังคม

ความอดทน

“ขันติ” ช่วยให้เราได้ประกอบกรรมดี เป็นพลังให้เราประพฤติชอบ ผู้มีขันติไม่ย่อท้อในการทำงานโดยมุ่งมั่นสำเร็จเสมอ

จิตอาสา

ความหมายของคำว่า เมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขานั้นแยกกล่าวได้ดังนี้ เมตตาและมุทิตา คือการหยิบยื่นความสุขให้แก่ผู้อื่น เป็นการสอนให้คนที่ร่ำรวยแบ่งปันสิ่งของให้แก่ผู้ยากไร้ กรุณาและอุเบกขา คือการช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้ยากไร้ให้หลุดพ้นจากความทุกข์

ยุวชนคนรักษ์ป่า

เมื่อนักอนุรักษ์รุ่นเยาว์ ช่วยกันรักษาป่าชุมชน

“สภาวะโลกร้อน” ใครหลายคนคงเคยได้ยินประโยคนี้ หรือบางคนอาจจะได้ยินจนคุ้นหูไปแล้วก็ได้ และคงทราบดีว่าปัญหานี้เกิดจากอะไร เมื่อเกิดแล้วจะส่งผลกระทบต่ออย่างไร และจะแก้ไขสภาวะเช่นนี้อย่างไร แต่ก็มีคนจำนวนไม่น้อยที่ยังเมินเฉยต่อปัญหานี้ เพราะคิดว่าเป็นเรื่องที่ไกลตัว และคิดว่าตนเองไม่สามารถแก้ไขปัญหานี้ได้

จุดประกายอนุรักษ์ป่าชุมชน โดย ผอ.คนขวัญบ้านห้วยไผ่

ผอ.สวาท ใจมาดี ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยไผ่ อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน กลับไม่ได้มีแนวคิดเช่นนั้น ท่านมีความเชื่อที่ว่าทุกคนนั้นสามารถเป็นส่วนหนึ่งในการแก้ไขปัญหานี้ได้ จึงได้ริเริ่มโครงการ “ศูนย์การเรียนรู้ต้นแบบด้านการอนุรักษ์ป่าชุมชนบ้านห้วยไผ่” ขึ้น โดยได้รับแรงสนับสนุนจากศูนย์คุณธรรม อ.สมปอง ใจดีเนย และคณะนิสิตจาก มศว.ประสานมิตร

“ค่ายยุวชนคนรักษ์ป่า” จัดขึ้น ณ โรงเรียนบ้านห้วยไผ่ อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน ในระหว่างวันที่ 29-30 กรกฎาคม ที่ผ่านมา มีโรงเรียนจากทั้งในและนอกเครือข่ายให้ความสนใจเข้าร่วมกว่า 11 โรงเรียน ได้แก่ ร.ร.บ้านห้วยไผ่ ร.ร.บ้านแม่กองคาร ร.ร.บ้านน้ำดิบ ร.ร.แม่สะเรียงบริพัตรศึกษา ร.ร.บ้านท่าตาฝั่ง ร.ร.บ้านห้วยสิงห์ ร.ร.บ้าน

แม่กองแป และร.ร.ราชประชานุเคราะห์ 21 ซึ่งมีนักเรียนเข้าร่วมทั้งสิ้น 200 คน

สร้างการเรียนรู้ผ่านธรรมชาติ

โครงการนี้จะเน้นในเรื่องของการดูแลรักษาป่าชุมชน การใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด และการปลูกป่าทดแทน โดยคณะนิสิตจากมศว.ประสานมิตรร่วมกับผู้นำชุมชน จะทำหน้าที่เป็นผู้ให้ความรู้กับนักเรียน มีการจัดกิจกรรมให้ความรู้ในรูปแบบที่แตกต่างออกไปจากเดิม คือการจัดให้มีการเรียนรู้นอกห้องเรียน ให้นักเรียนได้สัมผัสกับธรรมชาติจริง โดยมีกิจกรรมฐานความรู้ 5 ฐานประกอบด้วย ฐานที่ 1 ฉันทน์สำคัญใจ ฐานที่ 2 ชาติเธอชาติใจ ฐานที่ 3 โลกสวยด้วยมือเรา ฐานที่ 4 ความหลากหลายทางชีวภาพ ของป่าชุมชนบ้านห้วยไผ่ และฐานที่ 5 ร่วมมือร่วมใจ สืบทอดสายใยแห่งชีวิต

เมื่อนักเรียนทุกคนผ่านฐานการเรียนรู้ทั้ง 5 ฐานแล้ว ก็จะเป็นการทบทวนเข้าใจและตระหนักว่าป่าไม่มีความสำคัญอย่างไร จะมีส่วนร่วมอย่างไรในการอนุรักษ์ป่า และสิ่งที่ตามมาคือความรู้สึกลึกซึ้งเป็นส่วนหนึ่งในการเป็นผู้อนุรักษ์ป่าชุมชน จึงมีการจัดกิจกรรม “ปลูกป่า สัญญาใจ” ต่อเนื่องทันที เพื่อให้ทุกคนได้ลงมือปฏิบัติจริงและได้รู้สึคว่าตนเองก็เป็นส่วนหนึ่งในการช่วยอนุรักษ์ธรรมชาติ นอกจากนี้ยังมีการร่วมแรงร่วมใจและสร้างฝ่ายชะลอความ

ชุ่มชื้นอีก 3 แห่ง บริเวณใกล้เคียงกันด้วย

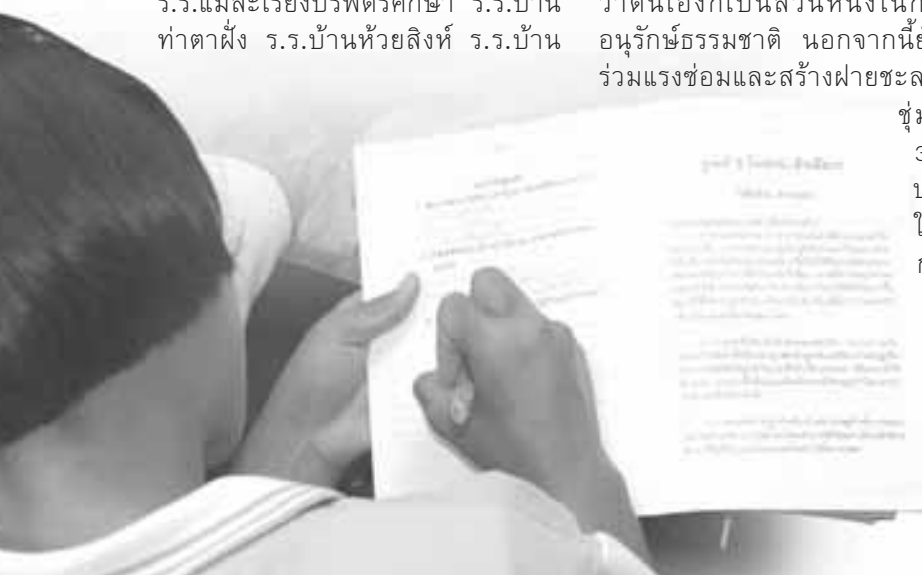
ใส่ใจธรรมชาติทุกรายละเอียด

ไม่เพียงแคกิจกรรมการให้ความรู้ และการปลูกป่าชุมชนเท่านั้น จากการสังเกตการณ์เราจะเห็นได้ว่าโรงเรียนบ้านห้วยไผ่ เจ้าของพื้นที่ในการจัดโครงการครั้งนี้ให้ความสำคัญในเรื่องใช้ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การใช้กระบอกไม้ไผ่ ตีมน้ำแทนแก้วพลาสติก ใช้ใบตองตึงห่อข้าวแทนกล่องโฟม ฯลฯ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ช่วยลดขยะในธรรมชาติได้และหลายคนอาจมองข้ามตรงจุดนี้ไป

นอกเหนือจากความรู้ที่ได้จากการลงมือปฏิบัติแล้ว นักเรียนยังจะได้รับความรู้ที่เป็นทฤษฎีด้วยเพราะในกิจกรรมนี้มีการแจกสมุดประจำโครงการ ซึ่งภายในประกอบด้วยเนื้อหาสาระ ความรู้ และแบบฝึกหัด เพื่อเป็นการทดสอบความรู้ความเข้าใจของนักเรียนว่า เมื่อได้มาศึกษาในห้องเรียนแล้วมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากขึ้นเพียงใด

สร้างนักอนุรักษ์รุ่นเยาว์

นับเป็นความโชคดีของโรงเรียนบ้านห้วยไผ่และโรงเรียนในพื้นที่ใกล้เคียงที่ได้ผู้บริหารนักอนุรักษ์อย่าง ผอ.สวาท ใจมาดีมาทำงานรับใช้เนื่องจาก ผอ.สวาท ใจมาดีและรู้ซึ่งดีว่าชาวบ้านต้องพึ่งพาป่าชุมชน จึงจัดให้มีโครงการต่างๆ เช่นนี้เกิดขึ้น ไม่เพียงนักเรียนที่มาเข้าร่วมค่ายจะได้ความรู้และซึมซับแนวคิดอนุรักษ์ธรรมชาติกลับไป เชื่อได้เลยว่านักอนุรักษ์ตัวน้อยเหล่านี้จะต้องไปกระจายความรู้เรื่องการอนุรักษ์ป่าชุมชนให้กับเพื่อนฝูง ครอบครัว ชาวบ้าน และสิ่งที่จะตามมาก็คือทุกคนจะร่วมกันเป็นส่วนหนึ่งในการอนุรักษ์และหวงแหนป่าชุมชนสืบไปอีกนานเท่านาน

จากใจนักเรียนรักตัวน้อย

ด.ญ.วันทนีย์ คงความสะอาด
(ฮาย) ชั้น ป.6 โรงเรียนบ้านป่าหมาก

“ตอนแรกที่มาค่ายยังไม่ค่อยสนุก เพราะไม่รู้จักใครเลย แต่พอเริ่มรู้จักเพื่อนแล้วก็รู้สึกว่ามันสนุกมาก มีสาระ ได้ความรู้ รู้ว่าเราได้ประโยชน์อะไรจากธรรมชาติบ้าง แล้วยังหมู่บ้านหนูมีไฟป่าบ่อย อยากให้พี่ๆ พาไปทำแนวกันไฟบ้าง”

ด.ช.ชัยยันต์ ปัญญา (กล้า)
ชั้น ป.6 โรงเรียนบ้านคะปวง

“ที่โรงเรียนผมไม่เคยมีกิจกรรมแบบนี้ รู้สึกภูมิใจมากที่ได้ปลูกต้นไม้ ถ้าเราไม่ปลูกต้นไม้ มีแต่คนตัดต้นไม้ ป่าก็จะหมด ผมจะเอาความรู้ที่ได้วันนี้ไปบอกต่อให้เพื่อนที่โรงเรียนฟัง เค้าน่าจะได้ช่วยกันปลูกต้นไม้”

ด.ญ.พัชรา (ไม่มีนามสกุล) (เอ๋)
ชั้น ม.2 โรงเรียนบ้านห้วยไผ่

“เคยไปเข้าร่วมกิจกรรมแบบนี้มาแล้ว 5 ครั้ง แค่นี้ก็ดีตรงที่ได้ร่วมกิจกรรมกับโรงเรียนอื่นด้วย ได้รู้จักเพื่อนใหม่ ได้ปลูกป่า เพราะว่าเราก็ต้องพึ่งป่า สัตว์ป่าก็ต้องพึ่งป่า ถ้าไม่มีป่าไม่มีน้ำ ทั้งคนและสัตว์ก็จะอยู่ไม่ได้ อยากให้พี่ๆ มาจัดอีกหรือมาสอนที่นี้ตลอดเลยก็ได้”

ด.ญ.สุวิมล บรรพตสูงล้ำ (นิดน้อย) ชั้น ม.3 โรงเรียนบ้านห้วยสิงห์

“ก่อนหน้านั้นเคยไปเข้าค่ายเกี่ยวกับการสำรวจธรรมชาติ ที่โรงเรียนบ้านแม่กองคา หนูเป็นคนชอบเรื่องธรรมชาติอยู่แล้ว พอรู้ว่าที่โรงเรียนบ้านห้วยไผ่ จัดค่ายก็รีบสมัครมาเลย มาครั้งนี้ พี่ๆ ให้ความรู้มาก สอนแบบเข้าใจได้ง่าย ชอบมาเรียนข้างนอกห้องเรียนเพราะอากาศในป่าสดชื่นดี ถ้าหนูโตจะจัดค่ายแบบนี้กลับไปพัฒนาที่บ้าน”

นายสุพัฒน์ อมรไผ่วลี (พัฒน์)
ชั้น ม.3 โรงเรียนบ้านห้วยสิงห์

“ผมชอบเรื่องการดูแลรักษาป่าอยู่แล้ว เคยไปปลูกป่าในพื้นที่ของ

กรมป่าไม้ วันนี้ผมไม่ได้ปลูกต้นไม้เลย เพราะว่าไม่มีหน้าที่ขุดดิน แต่ก็ไม่เป็นไร เพราะได้ร่วมทำประโยชน์กับเพื่อนๆ แล้ว ผมดีใจมากที่ได้มาทำแบบนี้ เพราะเป็นเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อตัวเองและส่วนรวมด้วย”

ด.ญ.เกศรินทร์ เกิดแก้ว (เกด)
ชั้น ม.3 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 21

“ก่อนหน้านั้นหนูเคยเรียนที่กรุงเทพฯ ที่นั่นไม่มีป่าเหมือนที่นี่ ไม่น่าอยู่เลย มีแต่คนเต็มไปหมด ไม่อยากให้ที่นี่เป็นเหมือนในกรุงเทพฯ อยากให้ทุกคนช่วยกันปลูกป่า ช่วยกันรักษาป่าไว้ กิจกรรมนี้ดีมาก ๆ ทำให้พวกเราคิดได้ว่าถ้าเราตัดต้นไม้จะเป็นอย่างไร อยากให้จัดกิจกรรมหลายๆ วันกว่านี้ค่ะ”

นางสาวจิรนนท์ สิงขรบรรจง (ไอซ์) ชั้น ม.5 โรงเรียนแม่สะเรียง บริพัตรศึกษา

“ก่อนมาไม่คิดว่ากิจกรรมจะสนุก และมีสาระแบบนี้ เป็นกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ ได้ทำงานร่วมกับคนที่เราไม่รู้จัก ชอบกิจกรรมทั้งหมดเลย โดยเฉพาะตอนที่กลุ่มพี่ๆ แสดงละครเรื่องคนตัดไม้สนุกและมีสาระมาก ๆ ค่ะ”

นายศักดิ์ดาวุฒิ เทียมยศ (เอก)
ชั้น ม.5 โรงเรียนบ้านห้วยทราย

“ตอนแรก ที่รู้ว่าจะมีพี่ๆ จากกรุงเทพฯ มาจัดค่ายดีใจมาก เพราะผมชอบเข้าร่วมกิจกรรมแบบนี้อยู่แล้ว เมื่อมาร่วมกิจกรรมแล้วรู้เลยว่า ถ้าไม่มีป่าเราอยู่ไม่ได้แน่ จะกลับไปเล่าให้เพื่อนๆ ฟังว่าเราจะอนุรักษ์ป่าได้อย่างไรบ้าง ถ้าพี่ๆ มาอีก อยากให้ไปจัดที่โรงเรียนบ้านแม่กองคา เพราะที่นั่นป่าเริ่มเหลือน้อยแล้ว”

นายจักรพันธ์ แสนวิจิตร (ต๋อง)
ชั้น ม.5 โรงเรียนแม่สะเรียงบริพัตรศึกษา

“มาเข้าค่ายครั้งนี้ได้ความรู้ใหม่ๆ มาเข้าค่ายที่นี้ได้เรียนรู้จากธรรมชาติจริงๆ ที่ไม่เหมือนการเรียนจากหนังสือ ได้ความรู้ในเรื่องของการอนุรักษ์ป่า ผลกระทบจากการทำลายป่า และความรู้อื่นๆ มากมาย อยากให้โครงการแบบนี้ไปจัดที่โรงเรียนของผมบ้าง”

นายสัมพันธ์ ประจักษ์พนา (พันธ์) ชั้น ม.6 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 21

“ที่โรงเรียนของผมมีกิจกรรมบ่อย แต่ไม่ใช่แบบนี้ ส่วนใหญ่จะเป็นกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เวลาที่มีกิจกรรมผมได้เป็นส่วนร่วม ได้ความรู้ต่างๆ มาก ได้ฝึกเรื่องความกล้าแสดงออก ทำให้ผมภูมิใจมากที่ได้มาเข้าร่วม”

คาราวานเสริมสร้างเด็ก เมื่อเด็กโตสอนเด็กเล็ก ตามแนวคิด ๖ ข

นับเป็นเรื่องน่ายินดีเป็นอย่างยิ่ง
ที่กิจกรรมเวทีชุมชนฯ ในพื้นที่ศูนย์การ
เรียนรู้ทั้ง 4 แห่ง ในช่วงเดือนพฤษภาคม
ที่ผ่านมา นั้น ได้รับความร่วมมือเป็น
อย่างดีจากคณะครู ผู้ปกครอง
ผู้นำชุมชน องค์กร
การปกครอง
ส่วนท้องถิ่น
พระสงฆ์
ฯลฯ เป็น
อย่างดี และ

ถือว่าประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง
เมื่อกิจกรรมดีๆ เช่นนี้จบลง หาก
ไม่มีการสานต่อก็ถือว่าเป็นเรื่องน่า
เสียดายเป็นอย่างยิ่ง อาจารย์สมพงษ์
ใจดีเฉย และทีมงานจึงไม่รอช้า เดินหน้า
จัดกิจกรรม “คาราวานเสริมสร้าง
เด็กปฐมวัย” ต่อเนื่องทันที โดยจัดขึ้น
ที่โรงเรียนบ้านห้วยไผ่ อ.แม่สะเรียง
จ.แม่ฮ่องสอน ซึ่งเป็นหนึ่งในพื้นที่ศูนย์
การเรียนรู้ทั้ง 4 แห่ง เพื่อกระจายสาระ
ความรู้ไปให้ทั่วถึงในทุกภาคโดยได้รับการ
สนับสนุนอย่างดีจากศูนย์ส่งเสริมและ
พัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรมเหมือน
เช่นเคย

เปิดกิจกรรมคาราวานฯ ต่อเนื่องทันที

“คาราวานเสริมสร้าง
เด็กปฐมวัย” ใน
ครั้งนี้จะจัดขึ้น
ในพื้นที่ศูนย์
การเรียนรู้
ทั้ง 4 แห่ง
คือ ร.ร.อนุบาล
ตราด จ.ตราด
ร.ร.บ้านหนอง
ตาบ่ง จ.กาญจนบุรี
ร.ร.บ้านห้วยไผ่
จ.แม่ฮ่องสอน และ
ร.ร.ต้นบากราชบุรีบำรุง
จ.ตรัง เป็นกิจกรรมมุ่งเน้นให้ความรู้
กับพ่อแม่ผู้ปกครอง และครู ในการ
เลี้ยงดูเด็กปฐมวัยที่ถูกวิธี เทคนิค

การสอนเด็กปฐมวัยอย่างถูกต้อง เพื่อให้
ผู้ปกครอง และครูชั้นอนุบาล นำไป
ประยุกต์ใช้ที่บ้านและในห้องเรียน โดย
ให้ความรู้ผ่านกิจกรรมที่สนุกสนานและ
สอดแทรกสาระความรู้ต่างๆ ดังนี้

สร้างการเรียนรู้ผ่านกิจกรรม

“กิจกรรมการฝึกการทรงตัว”
กิจกรรมนี้จะให้ปฏิบัติเฉพาะกลุ่มเด็ก
โดยการนำเชือกมาวางบนพื้นในลักษณะ
เป็นแนวคดเคี้ยวไปมา และให้เด็กได้เดิน
ตามเชือก ระหว่างที่ทำกิจกรรมนี้หลาย
คนใจจดใจจ่ออยู่ที่เส้นเชือก ซึ่งจะเห็น
ได้ว่ากิจกรรมนี้ฝึกทักษะในการเดิน
เสริมสร้างกล้ามเนื้อ ฝึกความมีระเบียบ
วินัย และที่สำคัญคือฝึกสมาธิให้กับเด็ก
ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้เด็กมีการ
เรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

“กิจกรรมฝึกทักษะการจำแนก”
ในกิจกรรมนี้จะให้ผู้ปกครองและเด็กได้
ทำกิจกรรมร่วมกัน โดยจะมีถ้วยชนิด
ต่างๆ แจกให้ และจะให้เด็กทำการ
แยกแยะว่าถ้วยชนิดใดบ้าง แต่ละชนิดมี
จำนวนเท่าใด ซึ่งหากผู้ใดทำการจำแนก
และนับจำนวนถ้วยได้อย่างถูกต้อง ก็จะมี
ของรางวัลให้ ซึ่งกิจกรรมนี้สามารถฝึก
การสังเกต ฝึกสมาธิ การจดจำและการ
นับจำนวนเชิงคณิตศาสตร์ นับเป็น
กิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างการทำงานของ
สมองได้เป็นอย่างดี

การบรรยายเรื่อง “โภชนาการและ
การดูแลสุขภาพลูกวัยก่อนวัย” จะกล่าว
ถึงคุณและโทษจากอาหารและขนมที่

เมื่อถามว่าใครรักและจะทำเพื่อพ่อหลวงบ้าง คงได้ยินคำตอบไม่แตกต่างกันนั้นคือ คนไทยรักและจะทำเพื่อพ่อกันทุกคน แต่ถ้าถามต่อว่าแล้วจะมีใครสักกี่คนที่จะยอมทุ่มเททั้งชีวิต สละความสุขสบาย ยศฐาบรรดาศักดิ์ ชื่อเสียง เงินทอง เพื่อสานต่อแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระองค์ท่านที่มีอยู่ร่วม 3,000 โครงการ โดยมิได้รับผลตอบแทนใดๆ คงมีน้อยคนจริงๆ ที่ทำได้เช่นนี้ **ปัญญา पुलิเวคินท์** คือ หนึ่งในจำนวนไม่กี่คนที่ระยะเวลาเพียง 2 ปี ได้พิสูจน์ให้เราได้เห็นแล้วว่า

“การมีทรัพย์สินสมบัติมากมาย เราได้ทำให้ชีวิตเราเต็มเต็มความสุขได้ การมีชีวิตอยู่อย่างพอเพียงต่างหากเล่าที่จะนำมาซึ่งความสุขที่แท้จริง”

ปัญญา पुलิเวคินท์

ชีวิตนี้
ขอเดิน
ตามรอยพ่อ

เด็กกินเข้าไปในแต่ละมื้อ ว่าสิ่งไหนมีประโยชน์และเป็นโทษอย่างไร ซึ่งหากใช้การบรรยายเพียงอย่างเดียวผู้ปกครองหลายคนอาจยังไม่เข้าใจ จึงมีการทดลองสาธิตเพื่อให้เห็นภาพชัดเจนยิ่งขึ้น ว่าถ้าเด็กกินน้ำอัดลม บะหมี่กึ่งสำเร็จรูปที่ยังไม่สุก และขนมต่างๆ ที่ไม่มีประโยชน์ จะส่งผลอย่างไร เมื่อสิ่งเหล่านี้เข้าไปอยู่ในร่างกายของเด็ก

ขยายความรู้ สู่ครูปฐมวัย

จากชื่อกิจกรรม คงบ่งบอกได้คืออยู่แล้วว่ากิจกรรมนี้จะเน้นในเรื่องใด และจากการเตรียมความพร้อมที่ดีของผู้จัดนี้เอง จึงได้มีการติดต่ออาจารย์รณรงค์ สมมิตร ผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กปฐมวัย มาร่วมให้ความรู้กับครูที่มีหน้าที่สอนชั้นอนุบาลโดยตรง เพื่อขยายความรู้ความเข้าใจด้านการให้ความรู้เด็กปฐมวัยที่ถูกวิธีและมีประสิทธิภาพมากกว่าที่เป็นอยู่

อาจารย์รณรงค์ จึงได้มีส่วนร่วมในการอบรมให้ความรู้กับครูที่มีหน้าที่สอนชั้นอนุบาลจากโรงเรียนบ้านห้วยโพธิ์ โรงเรียนบ้านแม่กองคา และโรงเรียนบ้านห้วยทราย เพื่อแนะนำวิธีการมีปฏิสัมพันธ์กับเด็ก การจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับพัฒนาการ การสร้างสื่อการสอนทดแทน แนะนำแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครูที่มาเข้าร่วมทั้ง 3 โรงเรียน และปิดท้ายด้วยการเล่นเก๋นที่สอดแทรกคำสอนและคุณธรรมให้กับเด็กๆ ฟัง

ต้องเลือกสื่อให้เหมาะกับวัย

อาจารย์รณรงค์ สมมิตร ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาการเด็กปฐมวัย เล่าว่า “ก่อนที่จะมาร่วมเป็นผู้ให้ความรู้ที่นี้รู้สึกภูมิใจกับครูทุกท่านที่ทุ่มเทแรงกายแรงใจในการทำงานมีหัวใจที่เป็นครูจริงๆ เพราะการเป็นครูปฐมวัยต้องมีความอดทนสูง เนื่องจากเด็กยังช่วยเหลือตัวเองไม่ได้

ที่จะเน้นก็คือการเล่นเก๋นให้เด็กฟัง เพราะนิทานเป็นสื่อที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย เราจะต้องใช้สื่อให้เหมาะสมกับวัย เด็กในวัยนี้ไม่ต้องการคำสอนในลักษณะพร่ำบ่น เราจะต้องสอนผ่านสื่อที่เด็กชอบ เช่น เพลงและนิทาน เมื่อเราใช้สื่อที่เด็กชอบ เด็กก็จะไม่เบื่อและเกิดการเรียนรู้ได้ดี เมื่อเราทำเช่นนี้แล้วเด็กก็จะรู้สึกว่าหนังสือไม่ใช่ยาขม และผลที่ตามมาคือนิสัยรักการอ่านของเด็ก นิทานทุกเรื่องมีข้อคิดคำสอนอยู่ในตัว ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความมีน้ำใจ การแบ่งปัน ความเอื้ออาทร จึงอยากให้ทั้งครูและผู้ปกครองเล่นเก๋นให้เด็กฟังบ่อยๆ

ที่สำคัญคือ อยากฝากไปถึงครูปฐมวัยว่า ครูทุกคนกำลังกุมมันสมองและอนาคตของชาติไว้ในกำมือ ลักษณะนิสัย แนวความคิดและอะไรอีกหลายอย่างในอนาคตจะต่อเนื่องมาจากปฐมวัยทั้งสิ้น อยากให้ครูทุกคน ใส่ใจกับชีวิตของเด็กปฐมวัยให้มาก เพราะสิ่งที่ครูทำอยู่จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งใหญ่สำหรับเด็ก”

อยากฝากไปถึงครู
ปฐมวัยว่า ครูทุกคนกำลัง
กุมมันสมองและอนาคต
ของชาติไว้ในกำมือ

อ.สิงห์ทอง สิริชาติ

อ.ไพรวลัย พลับพลิงพนา

อ.นงเยาว์ บุญมาดอง

เบื้องหลังความสำเร็จคือ การที่เด็ก (โต) เทใจให้เด็ก (เล็ก)

กิจกรรมนี้คงจะไม่สำเร็จลุล่วง
ไปได้ด้วยดี หากว่าไม่มีนิสิตจาก มศว.
ประสานมิตร ทั้ง 19 ชีวิต ซึ่งเป็นลูกศิษย์
ของอาจารย์สมpong มาเป็นพลส่วนหนึ่ง
ของการขับเคลื่อนกิจกรรมเพราะกลุ่มคน
เหล่านี้เองที่เป็นตัวแปรสำคัญทำให้เด็ก ๆ
มีความสุข มีรอยยิ้มผ่านกิจกรรมการ
เรียนรู้ในรูปแบบใหม่ ๆ นอกจากนี้
แล้ว นิสิตจาก มศว. ประสานมิตร
จะได้รับคือประสบการณ์และแนวคิด ใน
เรื่องของการเรียนการสอนรูปแบบใหม่
และสิ่งที่น่าชื่นชมเป็นอย่างยิ่งก็คือ
การมาด้วยจิตอาสา โดยมีได้หวังผล
ตอบแทนอื่นใด นอกเสียจากการที่ได้
เห็นรอยยิ้มและความรู้ของเด็ก ๆ ที่
เพิ่มขึ้น

เสียงสะท้อนจากครูปฐมวัย

อ.สิงห์ทอง สิริชาติ

อายุ 32 ปี อาจารย์ระดับชั้นอนุบาล
1-2 โรงเรียนบ้านห้วยไผ่

“ที่นี่จะมีปัญหาตรงที่เราต้องรวม

เด็กอนุบาล 1-2 ให้มาเรียนด้วยกัน
เพราะครูมีน้อย ทำให้ควบคุมเด็กได้ยาก
และอุปกรณ์การสอนแทบทุกอย่าง
ไม่เพียงพอกับจำนวนเด็ก เช่น หนังสือ
นิทานสำหรับเด็กอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์
ของเล่นสำหรับเด็กทั้งในห้องเรียนและ
กลางแจ้ง

กิจกรรมที่จัดขึ้นในครั้งนี้ทำให้ผม
ได้ความรู้ใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการ
เรียนการสอน รู้ถึงวิธีการสอนเด็ก
ปฐมวัยในรูปแบบใหม่ๆ ที่เอาไปประยุกต์
ใช้จริงในห้องเรียนได้”

อ.ไพรวลัย พลับพลิงพนา

อายุ 27 ปี อาจารย์ระดับชั้นอนุบาล
1-2 โรงเรียนบ้านแม่กองคา

“ที่โรงเรียนบ้านแม่กองคามีครู
ทั้งหมดแค่ 5 คน เด็กหลายคนไม่ค่อย
มาโรงเรียนเพราะระยะทางจากบ้านมา
โรงเรียนค่อนข้างไกล ต้องเดินเท้า
มาเป็นระยะทางหลายกิโล ยิ่งในช่วง
หน้าฝนเวลาน้ำท่วมก็จะยิ่งลำบาก
หนักเข้าไปอีก

กิจกรรมการอบรมครูปฐมวัยวันนี้

เป็นกิจกรรมที่ดี ได้รับความรู้เรื่องการใช้
อุปกรณ์ใกล้ตัวหรือของที่มีอยู่ในท้องถิ่น
นำมาดัดแปลงเป็นของเล่นและสื่อ
การสอนให้กับเด็กปฐมวัยได้ เพราะ
การเรียนรู้ที่ดีนั้นส่วนหนึ่งมาจาก
การเล่นตามธรรมชาติของเด็ก”

อ.นงเยาว์ บุญมาดอง

อายุ 25 ปี อาจารย์ระดับชั้นอนุบาล 2
โรงเรียนบ้านห้วยทราย

“เวลานี้มีปัญหาคือของเล่นและ
หนังสือ มีไม่เพียงพอสำหรับเด็ก การที่
เด็กจะเรียนรู้ได้ดี ต้องมีสภาพจิตใจที่ดี
ก่อน ถ้าเด็กไม่ได้ออกกำลังกาย ไม่ได้
เล่นแล้วเด็กจะมีสภาพจิตใจที่ไม่ดี มันก็
จะส่งผลกระทบต่อมาถึงการเรียนด้วย
อยากให้ทุกคนเห็นความสำคัญตรงนี้
และช่วยกันบริจาคของเล่นให้กับเด็ก ๆ

ในวันนี้ได้สาระความรู้การดูแลเด็ก
เพิ่มขึ้นมากมาย มีเทคนิค รายละเอียด
เล็กๆ น้อยๆ อีกมากที่เรามองข้ามไป
และการเล่นของเด็กไม่ได้จบแค่ตรงนั้น
แต่เค้าจะได้อะไรอีกมากมายผ่านการเล่น
ซึ่งเราก็จะต้องคอยชี้แนะให้ถูกวิธีด้วย”

ความคิดเห็นจากผู้ปกครอง

นายสุคำ สิงขรบรรจง

อายุ 25 ปี อาชีพทำนา

“ก่อนหน้านี้ ผมบอกผมว่าจะมี
การจัดกิจกรรมที่โรงเรียน และผมก็ชอบ
กิจกรรมแบบนี้อยู่แล้ว ก็เลยมาเข้าร่วม
กิจกรรมนี้ดีตรงที่ให้ผู้ปกครองได้ทำร่วม
กันกับลูก ชอบช่วงที่ให้พ่อแม่เขียน
พฤติกรรมด้านบวกด้านลบของลูก
เพราะถ้าใครไม่ดูแลเอาใจใส่ลูกก็จะ
เขียนไม่ได้เลย ทำให้เราย้อนกลับมา

สุคำ สิงขรบรรจง

ปาย กุธรรม

นิริน เสริมไพรวัลย์

ผอ.สวาท ใจมาดี

คิดว่าเราดูแลเอาใจใส่ลูกดีพอหรือยัง”

นางปาย กุธรรม

อายุ 35 ปี อาชีพทำไร่

“ก่อนหน้านั้นไม่เคยมาร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียนเลย เพราะไม่ค่อยมีเวลาว่าง เมื่อมาแล้วได้ความรู้มากมาย ได้รู้จักเพื่อนบ้านและครูเพิ่มขึ้นอีกหลายคน เป็นกิจกรรมที่สนุกสนานดี พ่อแม่ผู้ปกครองได้ความรู้ และมีกิจกรรมให้กับเด็ก ชอบมากตอนที่เด็กๆ เต้นและร้องเพลงพอได้ดูแล้วรู้สึกว่าการที่ทุกคนน่ารักดีถ้ามีกิจกรรมอีกจะชวนเพื่อนบ้านให้มากขึ้นๆ เพราะเป็นกิจกรรมที่ดี”

นายนิริน เสริมไพรวัลย์

อายุ 30 ปี อาชีพทำไร่

“คนที่มาร่วมกิจกรรมในวันนี้จะได้ประโยชน์มากมาย เพราะจะได้ความรู้ในการเลี้ยงลูกที่ถูกวิธี และเอาความรู้ที่ได้ไปบอกต่อกับเพื่อนบ้านได้ด้วย ชอบกิจกรรมช่วงที่เล่นให้เด็กฟังเพราะเด็กๆ ตั้งใจฟังและดูมีความสุขดี พอเราเห็นอย่างนั้นเราก็มีความสุขไปด้วย และยังมีของรางวัลแจกให้เด็กมากมายถ้ามี

กิจกรรมแบบนี้อีก ผมจะมาเข้าร่วมอีก”

ผอ.สวาท ใจมาดี

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยไผ่

เจ้าของพื้นที่กล่าวถึงโครงการนี้ว่า “ในพื้นที่นี้มีปัญหาเกี่ยวกับเด็กปฐมวัยตรงที่ความไม่เข้าใจในเรื่องของพัฒนาการของเด็ก เพราะผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นชาวเขามิมีโอกาสในด้านการศึกษา และบุคลากรหรือวิทยากรที่มีความรู้ด้านนี้โดยตรงก็ค่อนข้างขาดแคลน

ถือเป็นเรื่องดี ที่ทางทีมงานของอาจารย์สมปอง เข้ามาจัดกิจกรรมนี้ เพราะมีทีมงานที่เข้าใจในเรื่องพัฒนาการของเด็ก และมีการทำกิจกรรมทั้งในส่วนของครู ผู้ปกครอง และเด็ก ผมจึงคิดว่าเป็นประโยชน์มาก เพราะที่ผ่านมาแค่การจัดการอบรมที่ทำเฉพาะครูไม่เคยมีกิจกรรมที่ต้องทำร่วมกันเช่นนี้”

ทุกคนไม่ได้กลับบ้านมือเปล่า

ช่วงเวลาที่มีความสุขก็ผ่านไปเร็วเสมอ เสียงหัวเราะ รอยยิ้ม จาก

ชอบกิจกรรมช่วงที่เล่น
นิทานให้เด็กฟังเพราะเด็กๆ
ตั้งใจฟังและดูมีความสุขดี
พอเราเห็นอย่างนั้น
เราก็มีความสุขไปด้วย

ทุกคนที่มาร่วมกิจกรรม ยังไม่ทันที่จะ
จางหายไป แต่เวลาที่ต้องปิดกิจกรรมก็
มาถึง แต่ถึงอย่างไรก็ตาม ครู ผู้ปกครอง
และเด็กทุกคนคงกลับบ้านไปพร้อมๆ
กับสาระความรู้ ความรู้สึกดีๆ และความ
ประทับใจ และทุกคนก็เชื่อมั่นว่ากิจกรรม
ดีๆ เช่นนี้จะต้องเกิดขึ้นอีก

เชื่อเหลือเกินว่ากิจกรรม
“คาราวานเสริมสร้างเด็กปฐมวัย”
ในครั้งนี้จะสร้างความตื่นตัวในการ
ดูแลเด็กปฐมวัยที่ถูกวิธีจากผู้ปกครอง
และครู ไม่มากนักน้อย และผลดีที่ตามมา
ก็ไม่ได้ไปเกิดกับใคร แต่จะเกิดขึ้น
โดยตรงกับตัวเด็กนั่นเอง 🧸

เรียนรู้ที่จะทำเพื่อพ่อ

“ผมเป็นหนี้ชีวิตในหลวงเพราะในหลวงเปลี่ยนผมให้มีชีวิตใหม่” นี่คือน้ำคำกล่าวของ **ปัญญา ปุณฺณเวคินทร** หรือที่หลายๆ คนเรียกขานกันว่า “อาจารย์” ทำให้สัมผัสได้ถึงความ มุ่งมั่นที่จะทำเพื่อพ่ออย่างแท้จริง ด้วยวัยที่ก้าวย่างเข้า 54 ปี ปัจจุบันดำรงตำแหน่งเป็นหัวหน้าศูนย์ภูมิรักษ์ธรรมชาติ ได้เล่าถึงอดีตเมื่อวันวานที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่งให้ฟังว่า

“ปี 2548 ผมตัดสินใจลาออกจาก ธ.ก.ส.เพราะทนสภาพความอึดอัดใจในการทำงานไม่ไหว ผมทำงานมากกว่า 25 ปี ผมเพิ่งค้นพบตัวเองว่าผมไม่มีความรู้ที่จะเลี้ยงตนเองได้แม้จะจบปริญญาโท ก็เลยคิดหาว่าจะเอาใครเป็นต้นแบบที่สร้างประโยชน์และไม่ทำให้ชาวบ้านเดือดร้อน เลยคิดว่าจะเดินตามรอย ‘ในหลวง’ และจะยึดพระองค์ท่านเป็นต้นแบบปีแรกผมได้เปลี่ยนวิถีคิดใหม่ผมไปเจอพระราชดำรัสของในหลวงที่พระราชทานให้นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นก่อนการไปออกค่ายพัฒนาชนบทว่า ‘การที่พวกท่านไปทำงานให้ชาวบ้าน’ อย่างนี้กว่ามีความรู้มากกว่าชาวบ้าน ต้องถือว่าชาวบ้านเป็นครู เพราะชาวบ้านเขามีภูมิปัญญา จาริต ประเพณี วัฒนธรรมมาช้านาน พวกท่านมีหน้าที่นำวิทยาการสมัยใหม่ไปช่วยแนะนำเขาเท่านั้นจะได้ชื่อว่าท่านมีความรู้”

ใครเล่าจะเชื่อว่าเพียงประโยคเดียวจะเปลี่ยนชีวิตอาจารย์ปัญญาได้ ปี พ.ศ. 2539 อาจารย์ปัญญา จึงตัดสินใจย้ายตนเองไปเป็นหัวหน้าศูนย์โครงการเกษตรผสมผสาน ที่ จ.มุกดาหาร เพื่อที่อาจารย์จะได้ทำงานช่วยเหลือชาวบ้านได้อย่างแท้จริง ก่อนตัดสินใจลาออกในปี พ.ศ. 2548 ก่อนที่จะมารู้จักอาจารย์วิวัฒน์ ศัลยกำธร และคุณวิสร รัชพันธุ์ ผู้ซึ่งทำให้ฝันของอาจารย์ปัญญาเป็นจริง ด้วยการชวนให้มาทำงานที่ “**ศูนย์ภูมิรักษ์ธรรมชาติ**” จ.นครนายก

ด้วยสองมือลูก

ภายหลังเข้ามาทำงานที่ศูนย์

ภูมิรักษ์ธรรมชาติ อาจารย์ปัญญาสามารถพลิกฟื้นผืนแผ่นดินให้เจริญตามแนวพระราชดำริของในหลวงสำเร็จจนกลายเป็นแหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงแห่งใหม่ครบครัน ด้วยยุทธศาสตร์ 4 ฐาน คือ ดิน น้ำ ลม ไฟ อีกทั้งจัดฝึกอบรมให้กับภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษาและประชาชนทั่วไป ได้ศึกษาเรียนรู้ โดยการจัดอบรม 5 วัน 4 คืน ได้แก่ วันแรก เรียนเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง วันที่สอง อบรมการกลีกรมธรรมชาติเพื่อการเกษตร โดยไม่ใช้สารเคมี วันที่สาม พบตัวอย่างความสำเร็จคนแถวหน้าเศรษฐกิจพอเพียง วันที่สี่ เรียนรู้การพึ่งตนเองวันที่ห้าเรียนรู้การทำยุทธศาสตร์บันไดห้าขั้นสู่เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อสืบสานแนวคิดของพระองค์ท่านนำไปสู่การลงมือปฏิบัติ

“พระองค์ทรงรับสั่งให้ซื้อที่บริเวณนี้ไว้ เพื่ออย่างน้อยพระองค์ท่านจะใช้ที่ดินแปลงนี้ แสดงแนวคิดของพระองค์เกี่ยวกับธรรมชาติ ในอีก 20-30 ปี ข้างหน้า ความเจริญจะเข้ามา เสมือนเป็นเครื่องเตือนใจให้ประชาชนรุ่นหลังได้อนุรักษ์ธรรมชาติ ผมยึดหลักเดินที่ละก้าว กินข้าวทีละคำ ทำทีละอย่าง แต่พวกเราจะเดินเหมือนเต่าจะไม่หยุด ความขาดแคลนไม่เป็นปัญหาถ้ามีปัญญาและความอดทน หลักการนี้ในหลวงเรียกว่า ‘ลัทธิเรื่อยๆ’ พระองค์ท่านรับสั่งว่าใครจะว่าอะไรก็ช่างขอให้เราก็ก้าวไปเรื่อยๆอย่าหยุด”

“เดินทีละก้าว กินข้าวทีละคำ ทำทีละอย่าง” แต่พวกเราจะไม่หยุด ความขาดแคลนไม่เป็นปัญหา ถ้ามีปัญญาและความอดทน หลักการนี้ในหลวงเรียกว่า “ลัทธิเรื่อยๆ”

แม้ว่าเมื่อเข้ามาทำงานในช่วงแรกจะประสบปัญหา ไม่มีเงินเดือน ค่าใช้จ่ายทุกอย่างต้องควักกระเป๋าตนเอง แต่ก็ไม่เคยทำให้อาจารย์ปัญญา ท้อแท้และหมดแรงใจในการทำงาน

“เข้ามาใหม่ๆ มันอยู่ระหว่างช่วงรอยต่อของสมาคมนักเรียนเก่าวิชาวุฒ วิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์และมูลนิธิชัยพัฒนา ไม่มีเงินเดือนรองรับ ค่าใช้จ่ายก็ไม่มี การตั้งงบประมาณไว้ไม่เป็นไรเราเป็นคนโสดไม่เดือดร้อนมากที่บ้านก็ฐานะปานกลางไม่เดือดร้อนมาก ค่าใช้จ่ายทุกอย่างเราก็เอาเงินบำเหน็จที่ได้รับจาก ธ.ก.ส.มาใช้ไปก่อน”

นำพาชีวิตสู่แนวทางของพ่อ

เนื่องจากเป็นคนบุคลิกโผงผาง ตรงไปตรงมา ไม่อ้อมค้อม พูดจริงทำจริง ไม่มีข้อร้อง ตั้งใจจริงส่งผลให้อาจารย์ปัญญา สร้างแรงศรัทธาให้คนที่มาเข้าฝึกอบรมประสบผลสำเร็จจนสามารถ

“การมีทรัพยากรสมบัติมากมาย
หาได้ทำให้ชีวิตเรา
เต็มเต็มความสุขได้
การมีชีวิตอยู่อย่างพอเพียง
ต่างหากเล่าที่จะนำมา
ซึ่งความสุขที่แท้จริง”

สร้างเครือข่ายไปทั่วประเทศ ณ เวลานี้
“เพื่อในหลวงเราไม่มีอันชอบธรรม
ไม่พอใจ ไม่ชอบก็กลับไป แต่ส่วนใหญ่
ที่อบรมมายังไม่เห็นมีใครกลับไปสักที”
ด้วยเหตุนี้ผู้คนที่เคยพบเห็น
อาจารย์ปัญญาจะไม่แปลกใจเมื่อได้เห็น
ท่านสวมหมวกปีกกว้าง เสื้อม่อฮ่อม
และรองเท้านูท กำลังถือเสียม ถือจอบ
ขุดดิน ปลุกต้นไม้ พรวันดิน จนบางครั้ง

หลายคนเข้าใจผิดคิดว่าเป็นคนดูแลสวน
แต่มีได้ทำให้อาจารย์ปัญญา โกรธหรือ
โมโหแต่อย่างใด ท่านกลับชอบใจทุกครั้ง
เมื่อมีคนคิดว่าท่านเป็นคนสวน ทุกคน
เมื่อพบและได้พูดคุยกับท่านจะสัมผัส
ได้ถึงความเรียบง่าย ความพอเพียง
โดยสิ่งที่สำคัญที่สุดที่อาจารย์ปัญญา
ยึดถือและปฏิบัติในทุก ๆ วัน คือ
พระราชดำรัสของ “ในหลวง” ซึ่งท่าน

ประวัติศูนย์ภูมิรักษ์ธรรมชาติ

มูลนิธิชัยพัฒนาได้จัดซื้อ
ที่ดินผืนนี้ จำนวน 14 ไร่ 2 งาน
18 ตารางวา เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม
2532 สมาคมนักเรียนเก่าวิชาวุธ
วิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์เห็น
สมควรที่จะได้รับใช้เบื้องยุคลบาท
เผยแพร่แนวพระราชดำริให้กว้าง
ขวางและลึกซึ้งออกไป เพื่อเข้า
ถึงสาธารณชนจำนวนมาก จึงขอ
อนุญาตจากมูลนิธิชัยพัฒนา
ใช้ที่ดินเป็นที่รวบรวมข้อมูลและ
มีกิจกรรมที่แสดงให้เห็นโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ที่เป็นรูปธรรมชัดเจน เกิดเป็น
“โครงการศูนย์นันทนาการบริหาร

ทรัพยากรธรรมชาติ” เพื่อเสนอแนวคิด
และทฤษฎีการพัฒนาในพระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัวด้านการเกษตร ปศุสัตว์
สิ่งแวดล้อม และพลังงาน ตลอดจนการ
สาธิตความเป็นอยู่วิถีไทยด้วยเทคโนโลยี
ที่เหมาะสม อีกทั้งยังจัดกิจกรรมต่างๆ

ให้ประชาชน นักเรียน นักศึกษา
ที่คาดว่าจะมาท่องเที่ยวเชื่อมชุน
ด้านปราชญ์ชาล สมาคมฯได้รับ
พระราชทานพระราชนุญาตจาก
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี องค์ประธาน
มูลนิธิชัยพัฒนา เมื่อวันที่ 16
กรกฎาคม 2545 ให้ดำเนินการ
ตามที่เสนอ โดยการก่อสร้าง
อาคารต่างๆ ประกอบด้วยอาคาร
นิทรรศการต้อนรับนักท่องเที่ยว
อาคารห้องประชุม ร้านค้า และ
ลานนิทรรศการ เป็นต้น

โดยสมเด็จพระเทพรัตน
ราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีได้
พระราชทานชื่อโครงการว่า
“ศูนย์ภูมิรักษ์ธรรมชาติ” เมื่อวันที่
14 ธันวาคม 2545

จะคิดเรื่องพอกิน
พอกินอยู่เสมอ อย่าง
ปลูกป่า 3 อย่าง คือ
พอกิน พอใช้พลังงาน
ทดแทน เมื่อทุกคน
ปฏิบัติและลงมือทำ
นั้นแหละจะนำพาไป
สู่การมีชีวิตที่พอเพียง”

ทั้งนี้ อ.ปัญญา
ยังบอกเล่าถึงความ
ฝันในอนาคตที่ตนกับ
เครือข่ายจะร่วมกัน
ทำเพื่อในหลวงอีก
โครงการหนึ่งว่า

“พระองค์ท่าน
ได้แต่งหนังสือพระ
มหาชนก ใช้เวลาต่าง
11 ปี เราได้ติดตาม

มิได้ปฏิบัติให้เห็นเป็นแบบอย่างเท่านั้น
ท่านกลับสอนให้ทุกคนที่ไปฝึกอบรม
ประพฤติปฏิบัติด้วย

“พระองค์ท่านทรงรับสั่งว่า การที่
จะให้ข้าพเจ้ามีความสุขไม่จำเป็นต้อง
ทำงานใกล้ชิดข้าพเจ้าก็ได้ แต่ขอให้ไป
ทำงานที่ไหนแล้วทำให้ราษฎรข้าพเจ้า

มีความสุข ก็ถือว่าได้ทำงานใกล้ชิด
กับพระองค์ท่านแล้ว”

อาจารย์ปัญญาจะภูมิใจทุกครั้ง ซึ่ง
เห็นได้จากแววตาที่เปี่ยมไปด้วยความสุข
ความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะปฏิบัติตาม
พระราชดำริของในหลวง ทำงานโดย
ถอดหลักคิดของในหลวง “พระองค์ท่าน

อ่านกัน จะเห็นว่าพระองค์ท่านได้วาง
อนาคตของประเทศไทยไว้แล้ว ในหนังสือ
เล่มนี้ พระองค์บอกว่า คนต้องการกิน
มะม่วงก็ตัดต้นมะม่วงทิ้งแล้วปลูกอยู่ใน
โมหภูมิ เพื่อจะแก้ไขคนให้หลุดพ้นจาก
โมหภูมิ ในหลวงจึงตั้งใจจะตั้งปุทะเลย
มหาวิทยาลัยขึ้น ซึ่งเราจะไปตั้งฐานที่
จ.สระบุรี มีเอกชนบริจาคที่ให้จำนวน 80
ไร่ และเงินสมทบอีก 20 ล้าน เพื่อสร้าง
ปุทะเลยมหาวิทยาลัยให้บังเกิด ซึ่งที่นี้จะ
เอาทุกศาสตร์ของในหลวงมาใช้เป็น
หลักสูตรในการเรียนรู้ เพื่อเผยแพร่
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระองค์
ท่าน โดยเริ่มตั้งแต่ปริญญาตรี ซึ่งอาจจะ
มีโท เอก ตามมาก็ได้ในอนาคต”

อาจารย์ปัญญา ถือเป็นต้นแบบ
วิถีชีวิตแห่งความพอเพียง ที่ทุกคน
ชาวไทยควรประพฤติและปฏิบัติตน
เอาเป็นแบบอย่าง เพราะนับตั้งแต่
อาจารย์ปัญญาได้ให้ปฏิญาณกับตนเอง
ว่าชีวิตนี้จะขอทำเพื่อพ่อและจะเดินตาม
รอยทางของพ่อ อาจารย์ปัญญาได้
พิสูจน์ให้พวกเราเห็นแล้วว่าอาจารย์
ทำได้จริงอย่างที่อาจารย์เคยตั้งสัตย์
ปฏิญาณเอาไว้

ประวัติส่วนตัว

นายปัญญา ปุเลวคินทร์ ปัจจุบันอายุ 54 ปี

การศึกษา

มัธยมศึกษา

โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย

ปริญญาตรี

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ปริญญาโท

คณะรัฐประศาสนศาสตร์

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า)

การทำงาน

ปี พ.ศ.2520-2521

อาสาสมัครศูนย์เด็กเล็ก ชุมชนโรงเก็บขยะมูลฝอย
กทม.ให้กับสภาคริสตจักรแห่งประเทศไทย

ปี พ.ศ.2522-2523

ฝ่ายบริหารงานบุคคล (เครือธนาคารกรุงเทพ)
โรงงานปั่นทอพอกย้อมไทยเกรียง จำกัด

ปี พ.ศ.2524-2548

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ปัจจุบัน

หัวหน้าศูนย์ภูมิรักษ์ธรรมชาติ

สื่อดี มีคุณภาพ จากศูนย์คุณธรรม

ฉบับนี้ศูนย์คุณธรรมขอเสนอสื่อดี มีคุณภาพ ทั้งหนังสือและวีซีดี ที่อัดแน่นไปด้วยเนื้อหาสาระดี ๆ สอดแทรกด้วยคุณธรรมจริยธรรม รับรองเมื่อได้อ่านแล้วจะวางไม่ลง เมื่ออ่านเสร็จก็ยังอยากหยิบขึ้นมาอ่านอีก สัมกับคำกล่าวที่มีมาช้านานว่า “หนังสือดีเมื่ออ่านแล้วก่อให้เกิดจินตนาการและจินตนาการนำไปสู่การสร้างโลกมนุษย์ให้น่าอยู่” เราขอถือโอกาสแนะนำ ดังนี้

การศึกษาแนวทางการปลูกจิตสำนึกคุณธรรมผ่านระบบการศึกษา : กรณีศึกษามูลนิธิพุทธฉือจี้ไต้หวัน

หนังสือเล่มนี้เป็นผลจากการไปศึกษาดูงานกรณีศึกษามูลนิธิพุทธฉือจี้ไต้หวัน เป็นงานวิจัยของพระเดชพระคุณ หลวงพ่อชา สุภทฺโท ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรีศรัทธา กฤษณะมณี และ ดร.สุวิดา แสงสีหนาท หนังสือเล่าถึงการดำเนินกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนของมูลนิธิพุทธฉือจี้ไต้หวันมากกว่า 10 ปี และเป็นตัวอย่างองค์กรที่มีรูปแบบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้หลักธรรมคำสอนในพระพุทธศาสนาเป็นแกนหลัก ด้วยการสอดแทรกเข้าไปในกิจกรรมการ

เรียนรู้ของนักเรียนทุกช่วงโอกาสและในชีวิตประจำวัน โดยมีพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม ถือเป็นการวางรากฐานด้านคุณธรรมควบคู่กับการจัดการศึกษาแก่นักเรียน ตั้งแต่ชั้นอนุบาล มหาวิทยาลัย เพื่อการปลูกจิตสำนึกคุณงามความดี ที่พึงปฏิบัติ และมีผลต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ

ศาสตร์และศิลป์แห่งการจัดการความดี ศึกษากรณีมูลนิธิพุทธฉือจี้

หนังสือเล่มนี้เป็นผลงานจากการศึกษาดูงานมูลนิธิพุทธฉือจี้ ที่ประเทศไต้หวัน เขียนโดยพระไพศาล วิสาโล เป็นหนังสือเล่มเล็กๆ ที่เล่าถึงการศึกษา ดูงานช่วงเวลาสั้นๆ แต่ได้ให้ประสบการณ์ที่น่าประทับใจ รวมทั้งให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์กับผู้เขียนเป็นพิเศษในประเด็นความสามารถในการ “จัดการความดี” ของมูลนิธิพุทธฉือจี้ ซึ่งเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่ประสบความสำเร็จอย่างมากและน่าจะเป็นประโยชน์สำหรับเมืองไทย ซึ่งกำลังแสวงหาทางออกจากวิกฤตทางด้านศีลธรรมอยู่ในขณะนี้

จุดประกายผู้นำแห่งอนาคต
เจาะลึกศูนย์การเรียนรู้ด้านคุณธรรม
จริยธรรมต้นแบบ

หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือถอด
องค์ความรู้ที่ศูนย์คุณธรรมได้ดำเนินการ
สรุปบทเรียนและรวบรวมองค์ความรู้
ต่างๆ ในระยะที่ผ่านมา เพื่อเผยแพร่
ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการ
จัดฝึกอบรมผู้นำเชิงคุณธรรม มุมมอง
เสียงสะท้อนของผู้ผ่านการอบรม ตลอดจน
งานชุมชนนักร้องที่ผ่านการอบรมและ
ขยายผลอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งขยาย
แนวความคิดจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมที่
สร้างสรรค์โดยมีคุณธรรมเป็นรากฐาน
ทั้งนี้เล็งเห็นความสำคัญในการส่งเสริม
สนับสนุนให้บุคลากรเข้ารับการฝึกอบรม
พัฒนาศักยภาพผู้นำเชิงคุณธรรม เพื่อ
นำกลับไปขยายผลในองค์กร และเสริม
สร้างความเข้มแข็งให้กับครอบครัวและ
ชุมชนท้องถิ่นต่อไป เขียนและถ่ายภาพ
โดยทีมงานกองบรรณาธิการ บริษัท
สโตร์ครีเอทีฟเฮ้าส์ จำกัด

ศิลปกรรม เรียนรู้คุณธรรม
ผ่านพุทธศิลป์

หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือที่ถอด
องค์ความรู้โครงการห้องเรียนศิลปะ
ต้นแบบ ที่ดำเนินการสอนโดยพระมหา
สมโชท อธิธรรม แห่งวัดชลประทาน
รังสฤษฎ์ หนังสือเล่มนี้เป็นการประยุกต์
การสอนธรรมะผ่านการเรียนศิลปะ โดย
การจัดห้องเรียนศิลปะในสภาพแวดล้อม
ใหม่ มีเครื่องมือในการเรียนการสอน
ครบ สอนให้เด็กๆ นักเรียน โรงเรียน
พุทธศาสนานานาชาติ วัดชลประทาน

รังสฤษฎ์ โดยพระอาจารย์หนุ่มที่มีความ
สามารถทางด้านศิลปะ เนื้อหาจะกล่าว
ถึงขั้นตอนรายละเอียดในการจัดการเรียน
ศิลปะในรูปแบบใหม่น่าสนใจ เขียน
และถ่ายภาพโดยทีมงานกองบรรณาธิการ
บริษัท สโตร์ครีเอทีฟเฮ้าส์ จำกัด

ละครคุณธรรม ละครสอน
คุณธรรม คุณธรรมนำชีวิต

หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือถอด
องค์ความรู้ของคณะละครมรดกใหม่
สำนักศิลปะการละครเพื่อการพัฒนา
เป็นการจัดละครในรูปแบบใหม่ที่เน้น
เด็กเป็นศูนย์กลาง ซึ่งตระเวนไปแสดง
ทั่วประเทศ เป็นการสร้างสรรค์ละคร
เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ถือเป็น
ศาสตร์เล่าเรื่องแบบไทยที่เป็นรากเหง้า
ของสังคมไทย ผสมผสานการเล่าเรื่อง
แบบละครตะวันตก ซึ่งรูปแบบนี้ ก่อให้
เกิดความสุข สนุกสนาน ชิมซบสุขภายใน
จิตใจช่วยพัฒนาการเรียนรู้ กระบวนการ
ความคิดในเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์
มากกว่าการท่องจำเพียงอย่างเดียว

เป็นคนดีได้อย่างไร

หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือที่ถอด
ความจากปาฐกถาพิเศษของพลเอกเปรม
ติณสูลานนท์ เมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม
2550 ณ สโมสร ตำรวจวิภาวดีรังสิตเวลา
20.00-20.45 น. เป็นหนังสือเล่มเล็กๆ
ซึ่งศูนย์คุณธรรม รวบรวมมาตีพิมพ์ เพื่อ
เผยแพร่ไปยังเด็กและเยาวชน รวมถึง
ประชาชนทั่วไป ให้ศึกษาเรียนรู้นำไป
ปฏิบัติและเป็นคติเตือนใจในการดำเนิน
ชีวิต ในหนังสือกล่าวถึงความหมายของ
คนดี คนดีจะเกิดขึ้นได้อย่างไร การเป็น

คนดี สามารถปฏิบัติตนได้อย่างไร รวมถึง
ความแตกต่างระหว่างคนดี ความดี คน
ไม่ดี และความไม่ดี สอดแทรกไปด้วย
คติธรรมคำสอนที่ควรเอาอย่าง ซึ่งพลเอก
เปรม ยังได้ทิ้งท้ายขอให้คนไทยทุกคน
ทำความดีเป็นคนดีเพื่อชาติบ้านเมืองเรา
จะได้มีแต่ความสงบสุขร่มเย็น...อีกด้วย

VCD พลังนักศึกษา เพื่อ
คุณธรรม

เป็นการนำเสนอความดีผ่านสื่อ
วีดิทัศน์ความยาวตอนละประมาณ 5 นาที
โดยเป็นการสร้างสรรค์ผลงานของนิสิต
นักศึกษา รวมทั้งสิ้น 19 มหาวิทยาลัย
ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบก
ช่อง 5 ทั้งหมด 20 ตอน ซึ่งเนื้อหา
ส่วนใหญ่จะเป็นการมุ่งสอนให้คนทำ
ความดี และถือเป็นคติสอนใจให้คนใน
สังคมหันมาตระหนักและให้ความสำคัญ
ในการทำความดี เพื่อตนเอง ครอบครัว
สังคม จะได้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข
โดยเริ่มจาก เรื่องเล็กๆ ก่อน เช่น การ
ข้ามสะพานลอย การช่วยพ่อแม่ทำงาน
เป็นต้น

หนังสือและสื่อวีซีดีผลิตมาจำนวน
จำกัดและมุ่งเผยแพร่ขยายผลสู่กลุ่ม
องค์กรเครือข่าย เพื่อการแลกเปลี่ยน
เรียนรู้เป็นหลักผู้สนใจที่เป็นสถาบัน
การศึกษาหรือองค์กรเครือข่ายชุมชน
ติดต่อขอรับได้ที่ศูนย์คุณธรรม โดยการ
โทรนัดหมายเพื่อเช็คยอดก่อนมารับด้วย
ตนเอง และสามารถดาวน์โหลดเนื้อหาใน
รูปแบบไฟล์.PDF ได้จากเว็บไซต์ของ
ศูนย์คุณธรรมที่ www.moralcenter.or.th
โทร 0 2644 9900

พ.ร.บ.ส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

เก๋ความ

หลังจากคุณยายใช้โปรแกรม เอ็มเอสเอ็นคุยกับหลานสาวสุดรัก ที่เรียนต่อปริญญาโทอยู่ที่สหรัฐอเมริกา ก็ทำให้คุณยายคลายเหงาได้บ้าง เพราะเมื่อไรที่คิดถึงก็ชวนน้องๆหลานได้ตั้งใจ ตอนนี้คุณยายก็กลายเป็นนักเชิดด้วยดี ที่ใช้การเชิดถ่ายทอดภูมิปัญญาไทย ไปสู่โลกไซเบอร์อย่างน่ารัก

เชิญคุณๆ ติดตามการเชิดของ ยายหลานคุณนี่ตอนต่อไปได้ ฅน บัดนี้

ในรอบ 3 ปีแห่งการก่อตั้ง
ศูนย์คุณธรรม มีการส่งเสริมและ
สนับสนุนโครงการต้นแบบดีๆ
ที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม
จริยธรรมนับเป็นร้อยๆ
โครงการแล้ว

หนูเหม่ม: สวัสดิ์ค่ะคุณยาย เหตุการณ์บ้านเมืองเป็นยังไงบ้างคะ หลังจากลงประชามติกันไปแล้ว

ยาย: ก็เริ่มเห็นความชัดเจนขึ้นแล้วละ ว่ายังงี้ก็ต้องมีเลือกตั้งภายในปีนี้ อย่างที่ท่านนายกให้คำมั่นไว้ และหลังการเลือกตั้ง เราก็คงได้รัฐบาลผสมที่มาจกหลายพรรค เพราะยังมีกลุ่มพลังที่มีความเห็นแตกต่างกันอยู่ในหลาย ๆ พื้นที่เช่นในภาคเหนือและอีสาน

หนูเหม่ม: เหม่มคะ แล้วมันจะวุ่นวายยิ่งขึ้นกว่าเดิมไหมคะ หนูอยู่ทางนี้ยังอดเป็นห่วงไม่ได้

ยาย: มันก็คงวุ่นวายตามสภาพนั้นแหละ แต่ก็คงไม่ได้มีอะไรหือหาวมากนักหรอกนะ ยายมองว่ามันก็เป็นวงจรการเมืองแบบไทยๆ นี่แหละ หมุนเวียนไป ตามกลุ่มอำนาจต่างๆ มีแต่พวกเราชาวบ้านนี่แหละที่จะต้องสร้างความเข้มแข็งให้ตัวเองเพื่อเป็นภูมิคุ้มกันไม่ให้ต้องตกไปในกระแสความลุ่มหลงมัวเมาโง่งง

หนูเหม่ม: จะทำกันได้อย่างไรคะ หนูก็เห็นแต่พวกเอ็นจีโอ หรือไม่กี่ผู้นำชาวบ้านไม่กี่รายที่ค่อนข้างเข้มแข็ง แต่ส่วนใหญ่ก็ยิ่งถูกชักจูงได้ง่าย

ยาย: ถ้าเช่นนั้นยายมีเรื่องหนึ่งจะเล่าให้ฟัง หนูคงจำได้ที่ยายเล่าเรื่องกิจกรรมดีๆ ของศูนย์คุณธรรมให้ฟังอยู่บ่อยๆ อีกไม่นานศูนย์แห่งนี้จะได้รับการยกระดับเป็น สำนักงานส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน มีคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ มีผู้ใหญ่จากกระทรวงสำคัญๆ เป็นกรรมการ ทำหน้าที่ดูแลเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอย่างเต็มที่และสามารถสร้างกิจกรรมดีๆ ได้อีกมากมาย

หนูเหม่ม: แล้วมันต่างกับการเป็นศูนย์คุณธรรมในปัจจุบันยังไงละคะ

ยาย: คือยังงี้ ศูนย์คุณธรรมในปัจจุบันนี้เป็นหน่วยงานเล็กๆ มีพนักงานอยู่ไม่ถึง 30 คน สังกัดอยู่ในสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) ซึ่งขึ้นอยู่กับสำนักนายกรัฐมนตรีอีกทีหนึ่ง เมื่อเป็นองค์กรเล็กๆ การที่จะประสานความร่วมมือกับใครๆ ก็ทำได้ในระดับหนึ่ง ยังไม่คล่องตัวเท่าที่ควรแต่ถึงกระนั้น ก็ยังผลักดันการส่งเสริมคุณธรรมออกไปในหลาย ๆ เรื่อง ในรอบ 3 ปีแห่งการก่อตั้งศูนย์คุณธรรม มีการส่งเสริมและสนับสนุนโครงการต้นแบบ

ติๆ ที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมจริยธรรม นับเป็นร้อยๆ โครงการแล้วนะ

ด้วยเหตุนี้ ท่านอาจารย์ไพฑูริย์ วัฒนศิริธรรมซึ่งเคยดำรงตำแหน่งประธาน ศูนย์คุณธรรมมาก่อนที่ท่านจะได้รับโปรดเกล้าฯ ให้เป็นรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และเป็นรองนายกรัฐมนตรีฝ่ายสังคมในเวลาต่อมา

ท่านได้ผลักดันร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ เข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีไปแล้ว ขณะนี้กำลังอยู่ระหว่างการพิจารณา ร่างกฎหมายโดยละเอียดของคณะกรรมการ กฎฎีกา ซึ่งเปรียบเสมือนที่ปรึกษาฝ่ายกฎหมายของรัฐบาล เมื่อผ่านแล้วก็จะเข้าสู่การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ก็คงแน่นอนว่า ทางสนช.ก็คงจะผ่านร่างกฎหมายนี้ ทั้ง 3 วาระ ออกประกาศใช้ได้ก่อนหมดสมัยประชุมของสนช.ในปีนี้อย่างแน่นอน

หนูแฮมมิ่ง: แล้วพ.ร.บ. ส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติฉบับนี้ จะเกี่ยวกับชีวิต พวกเราอย่างไรละคะ

ยาย: เกี่ยวสิจ๊ะ เพราะที่ผ่านมาเราเห็นกันอยู่แล้วว่า สาเหตุหนึ่งของปัญหาหลากหลายที่เกิดขึ้นกับประเทศนั้น เป็นเพราะผู้ปกครองและผู้คนทุกระดับ ยังขาดความสำนึกและรับผิดชอบ ในเรื่องของคุณธรรมจริยธรรมจริงๆ

การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมจึงเป็นเรื่องใหญ่มาก ที่ต้องทำทุกระดับและอย่างเข้มข้น จริงจัง ต่อเนื่อง แต่ที่ผ่านมายังขาดหน่วยงานที่จะมากำกับดูแลในเรื่องนี้โดยตรง เรื่องของคุณธรรมก็กลายเป็นเรื่องโบราณล้าสมัยไป

หนูแฮมมิ่ง: คุณยายคิดว่ากฎหมายฉบับเดียวจะแก้ไข้ปัญหาของประเทศที่หมักหมมนานนับสิบๆ ปีได้จริง ๆ หรือคะ

ยาย: ยายก็ไม่รู้หรอกนะว่าจะแก้ไข้ได้ขนาดไหน แต่ที่แน่ๆ ก็คือการมีองค์กร ขึ้นมากำกับดูแลและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมกันอย่างเป็นเรื่องเป็นราว ก็น่าจะเป็นเรื่องที่ดี เพราะจะช่วยปลูกฝังสำนึกดีๆ ให้เกิดขึ้นกับคนทุกระดับในแผ่นดินนี้ ถ้าหากเกิดกระบวนการปลูกฝังอย่างเป็นระบบ ในที่สุดสังคมเราก็จะมีคนดีเพิ่มขึ้น ชุมชนก็จะเข้มแข็งขึ้น ความอยู่ดีมีสุขมันก็เกิดขึ้นเองอย่างที่รัฐบาลอยากให้เป็นนั่นแหละ

หนูแฮมมิ่ง: แล้วมันจะต้องทำอย่างไรละคะ กระบวนการปลูกฝังอย่างเป็นระบบที่คุณยายพูดถึงมันคืออะไรละคะ

ยาย: ก็คือการสร้างเครือข่ายความดีขึ้นมา และเครื่องมืออันหนึ่งที่คุณยคุณธรรมริเริ่มมาได้ 2 ปีแล้วก็คือการทำสมาธิคุณธรรมแห่งชาติ ซึ่งในปี 2548 นั้นเป็นปีแรก ก็ระดมเอา กลุ่มกิจกรรมทำดีจากทั่วประเทศมานั่งถกกันถึงประเด็นความดีความงามต่างๆ ที่ควรจะต้องปลูกฝังและส่งเสริมที่กรุงเทพฯ พอปี 2549 ก็ขยายการทำสมาธิออกเป็นระดับจังหวัดและระดับภาคทั้ง 4 ภาค แต่ก็ยังมารวมศูนย์จัดสมาธิคุณธรรมแห่งชาติกันที่กรุงเทพฯ

แต่ปีนี้ยายรู้ว่าทางศูนย์คุณธรรมเขาขยายภาระงานออกไปให้ทุกจังหวัด

ไปจัดสมาธิคุณธรรมระดับจังหวัดเอง ระดมนักคิดนักทำในแต่ละพื้นที่ หาข้อสรุปส่งมาจัดงานสมาธิคุณธรรมระดับภาคขึ้นทั้ง 4 ภาคทั่วประเทศ คือภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคอีสานและภาคใต้ โดยไม่ต้องมารวมศูนย์ที่กรุงเทพฯ อีกแล้ว

และนี่ก็จะเป็นเรื่องที่พ.ร.บ. ส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ กำหนดเอาไว้เลยว่าจะต้องทำอย่างต่อเนื่องทุกปี เพื่อเป็นการสร้างเครือข่ายคุณธรรมให้เข้มแข็ง การจัดสมาธิคุณธรรมปีจะทำให้เห็นปัญหาและทางออกชัดเจนว่าปัญหาอยู่ที่ไหน จะแก้กันอย่างไร และขณะเดียวกันก็มีการจัดตั้งพื้นที่คุณธรรมนำร่องในแต่ละภาคเพื่อเป็นต้นแบบในการพัฒนาคุณธรรมด้วย

หนูแฮมมิ่ง: ถ้าเป็นอย่างที่คุณยายว่า ต่อไปเรื่องคุณธรรมจริยธรรมก็ไม่ใช่ว่าเรื่องโบราณหรือยาขมอีกแล้วสิคะ

ยาย: ยายก็คิดอย่างนั้นนะ เพราะถ้าเรื่องนี้ทำไม่สำเร็จ ก็อย่าหวังเลยว่าประเทศชาติจะเดินไปข้างหน้าได้อย่างราบรื่นปลอดภัยเพราะคุณธรรมจริยธรรมเท่านั้น ที่จะช่วยนำพาพวกเราให้อยู่รอดปลอดภัยจากภัยคุกคามรอบตัวเรา

หนูแฮมมิ่ง: แฮม ต้องขอบคุณคุณยายนะค่ะ ที่ช่วยทำให้หนูตาสว่างขึ้นว่าแต่หนูสงสัยอย่างหนึ่งนะค่ะ ทำไมคุณยายรู้เรื่องของศูนย์คุณธรรมดีจังเลยคะ

ยาย: อ้าว ยายก็ติดตามข่าวสารบ้านเมืองเหมือนกันนะจ๊ะ แล้วยายก็ใช้เน็ตตระเวนดูไปตามเว็บไซต์ต่างๆ ไม่ได้ใช้คุกกี้หนุอย่างเดียวนะที่ไหนเว็บไซต์ของศูนย์คุณธรรมเขาก็มีเรื่องดีๆ ให้อ่านแถมยังลิงค์ไปหาเครือข่ายทำความดีอีกมากมาย หนูลองเข้าไปดูสิจ๊ะที่ www.moralcenter.co.th

หนูแฮมมิ่ง: แน่หนอนะค่ะ จันทูบายเลยดีกว่า จะได้แวะเข้าไปดูเว็บของศูนย์คุณธรรมซะหน่อย

ยาย: จันทูบายก็ต้องไปด้วยสิ จะไปหาหน้าสมุนไพรมะขามชะหนุบายจ๊ะ

หนูแฮมมิ่ง: รักสุขภาพด้วยนะค่ะ หนูรักคุณยายค่ะ บายค่ะ

มหกรรมการสอน ตลิ่งลูกใหม่

จากการเข้าร่วมประชุมสัมมนา เรื่อง “คุณธรรมนำความรู้ ครูทำได้” จัดขึ้นที่ คณะครุศาสตร์ จุฬาฯ เมื่อวันที่ 6 ส.ค. ที่ผ่านมา ได้เห็นนวัตกรรม การเรียนการสอนรูปแบบใหม่เชิงบูรณาการ ที่ทำแล้วประสบความสำเร็จไปทั่วโลก ของมูลนิธิพุทธฉือจี้ได้วันที่นำมา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้กับคณะครูจาก ทั่วประเทศกว่า 500 คน ได้รับรู้ ซึ่ง อาจเป็นจุดเริ่มต้นในการเปลี่ยนแปลง แนวทางการศึกษาของไทยครั้งใหญ่ ได้ในอนาคต

ซึ่งหลักการเรียนการสอนสามารถ นำมาปรับใช้กับสังคมไทยได้ เช่น การ เขียนพู่กันจีน ฝึกให้จิตสงบ เหมือนฝึก สมาธิ ตั้งใจ จึงจะตัวเด่นได้สวยงาม การจัดดอกไม้ ฝึกให้เด็กได้เรียนรู้ชีวิต การดูแล ก่อให้เกิดความรักและความ เสียสละเพื่อส่วนรวม ก็เหมือนกับการดูแลต้นไม้ การชงชา เป็นการศึกษา ชีวิต เสริมสร้างบุคลิกดี มารยาท รวมถึง ความสัมพันธ์กับผู้อื่นในด้านการเข้าใจ และการลงมือปฏิบัติ การสอนวาทะธรรม ซึ่งนำไปสู่วาทะธรรมฉบับกระเป๋ เพื่อใช้พกพาไปยังสถานที่ต่างๆ การเล่า นิทานสอดแทรกด้วยคุณธรรมจริยธรรม การแสดงละครคุณธรรมและการใช้ ภาษามือ ซึ่งถือว่าภาษามือเปรียบ เสมือนสัญลักษณ์ที่สื่อความหมายให้คน ทั่วโลกเข้าใจได้โดยง่าย สิ่งเหล่านี้ เป็นการสร้างหรือกระตุ้นให้คนอยาก ทำความดี

อีกทั้ง ยังมีการฉายรูปภาพ การสอนให้เด็กอนุบาลทุกคนรับรู้ ความทุกข์ทรมานของแม่ยามตั้งครรภ์ ด้วยการให้เด็ก ๆ นำลูกโป่งที่เป่าลม เข้าไปในเสื้อ ซึ่งจะให้เด็กทำอย่างนั้น ทั้งวันผ่านกิจกรรมปกติธรรมดาที่ต้อง ปฏิบัติ ตอนแรกๆ เด็ก ๆ ทุกคนต่าง หัวเราะชอบใจ แต่ผ่านไประยะหนึ่ง เด็ก ต้องนั่งเรียนหนังสือ ทำให้เด็กเกิด ความรู้สึกอึดอัดในการนั่งเรียนแต่ทุกคน ก็ยังปฏิบัติตาม ไม่มีสักคนที่ทนไม่ไหว ถึงขนาดดึงลูกโป่งออก ในช่วงที่เด็ก ต้องนอนพักกลางวันเด็กเริ่มรับรู้ถึง ความไม่สบายในการที่ต้องมีลูกโป่ง อยู่ในท้อง เพราะต้องนอนตะแคงจึงจะ ช่วยลดการอึดอัดและหายใจไม่ออก พอตกเย็นครูก็ให้เด็ก ๆ นำลูกโป่งออก ทั้งนี้เด็กจะได้เรียนรู้ความรู้สึกของแม่ ผ่านการอึดอัดจริง ๆ เพราะเพียง แค่อสอนให้เด็กรับรู้ว่ามีแม่ต้องเหนื่อยยาก ลำบากแค่ไหนก็ยังไม่เท่ากับการให้ เด็กลงมือปฏิบัติ

ซึ่งได้สร้างความประทับใจ ในการเข้ารับฟังครั้งนี้อย่างกว้างขวาง หนึ่งสัปดาห์ต่อมา ส่งผลให้โรงเรียนบ้าน รามะเตือ จ.นครปฐม นำวิธีการสอนให้ เด็ก ๆ อึดอัด จนได้รับการสนใจจาก สื่อมวลชนนำไปเผยแพร่ทั่วประเทศ ต่อจากนี้ไปเราคงได้รับรู้ข่าวดีใน การเปลี่ยนแปลงของแนวทางการศึกษา ของไทยในรูปแบบต่างๆ เพิ่มขึ้นอย่าง แน่นนอน 🐼

สวัสดี คุณผู้อ่านที่รัก

สวัสดีค่ะ คุณผู้อ่านทุกคน เป็นอย่างไรกันบ้างคะ กับเกมของน้องติจริง ฉบับที่แล้ว คงได้รางวัลกันไปทั่วหน้านะคะ ฉบับนี้เราก็มีเกมง่ายๆ สนุกๆ มาฝากทุกคนอีกแล้วค่ะ น้องติจริง ขอเรียกเกมนี้ว่า “เกมอักษรไขว้คุณธรรม” ก็แล้วกันนะคะ

เกมอักษรไขว้คุณธรรมก็เล่นไม่ยากค่ะแค่อ่านวารสารคุณธรรมฉบับนี้แล้วหาคำตอบมาใส่ลงในแต่ละช่องให้ถูกต้อง แค่นี้เองค่ะ จะเรียกคุณพ่อคุณแม่มาช่วยด้วยก็ไม่ผิดกติกาหรอกค่ะ

ถ้าพร้อมแล้ว ก็เริ่มลงมือกันได้เลยนะคะ

คำใบ้

1. คุณธรรมจริยธรรม 8 ประการ
ข้อที่ 3 คืออะไร
2. ทศพิธราชธรรมข้อแรกคืออะไร
3. อาจารย์สวาท ใจมาดี
เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนอะไร
4. กิจกรรมยอดฮิตของ
นิสิต นักศึกษาคืออะไร

2.

3.

4.

คงจะไม่ยากเกินไปนะคะ ถ้าทราบคำตอบแล้ว รีบเขียนคำตอบแล้วส่งมาชิงรางวัลกันได้เลยนะคะ (ถ้าไม่อยากจะตัดหนังสือ ก็ให้ถ่ายเอกสาร หรือเขียนคำตอบใส่ไปรษณียบัตรมาก็ได้ค่ะ) อย่าลืมกรอกชื่อ ที่อยู่แล้วส่งมาที่

กอง บ.ก.วารสาร “คุณธรรม” 32 / 152 ซอย 65 ถ.รามอินทรา ลาดพร้าว กทม. 10230

50 ท่านที่ตอบถูกและโชคดีจะได้รับรางวัลเก๋ไก๋จากศูนย์คุณธรรมเช่นเคย หอมดเชดส่งคำตอบในวันที่ 20 กันยายน 2550 นี้ค่ะ แล้วน้องติจริงจะรอค่ะ พบกันใหม่ฉบับหน้านะคะ

สนุกกับน้องติ-เตี้ยว ฉบับกันยายน 2550

ชื่อผู้ตอบ.....นามสกุล.....

ที่อยู่.....

โทร.....อีเมล (ถ้ามี).....

ขอตอบว่า ข้อ 1. คือ.....

ข้อ 2. คือ.....

ข้อ 3. คือ.....

ข้อ 4. คือ.....

(เฉลยคำตอบฉบับเดือนสิงหาคม 2550 ข้อ 1. ง. ข้อ 2. ก. ข้อ 3. ข. ข้อ 4. ฉ.)

TV

3,5,7,9,11,TITV

วิทยุ

สัมมนา

ชื่องาน/รายการ

สถานที่จัด/ที่ติดต่อ

วัน-เวลา

รายการ “ดอกไม้บาน สื่อสารความดี”

ออกอากาศทางช่อง 3 (สารคดี 3 นาที)

ทุกวันศุกร์ 12.40-12.50 น.

รายการ “มุม...มีด”

ออกอากาศทางช่อง 3

เสาร์ 06.50-07.00 น.

รายการสารคดีมีสาระ จากศูนย์คุณธรรม

ช่วง “เรื่องจริง...มุมมีด”

ออกอากาศทางช่อง 7

พฤหัสบดี 22.20 น.

รายการเรื่องจริงผ่านจอ

สอนศิลปะธรรมสำหรับเด็กและผู้ใหญ่
โดยพระมหาสมโชติ อธิมโมร.ร.พุทธศาสนานันทวิทยา
วัดชลประทานรังสฤษฎ์ นนทบุรีผู้ใหญ่-เสาร์บ่าย
เด็ก-เสาร์-อาทิตย์รายการธรรมะและสาระดีๆ
จากวิทยุชุมชนปฐมมโศกวิทยุชุมชนปฐมมโศก FM107.9 Mhz
โทร. 08 9009 65445.00-21.00 น.
ทุกวัน

สมาธิเบื้องต้น สำหรับบุคคลทั่วไป

ห้องหนังสือเรือนธรรม
โทร.0 2244 8292ศุกร์-อาทิตย์ที่ 2
และ 4 ของทุกเดือน

บรรยายธรรม โดยชมรมคนรู้ใจ

ณ หอประชุมพุทธคยา ชั้น 22
อาคารอมรินทร์พลาซ่า โทร.0 2685 2254-5ทุกวันอังคาร
เวลา 18.00-20.00 น.

วิปัสสนากับ อ. เรณู ทศณรงค์

ธรรมสถานว่องวานิช สมุทรปราการ
ติดต่อคุณเดช / คุณรวมพร โทร.0 2755 7323

9-15 ก.ย. 2550

พัฒนาจิตให้เกิดปัญญาและสันติสุข
โดยคุณแม่สิริ กรินชัยยุวพุทธิกสมาคมแห่งประเทศไทยฯ
เพชรเกษม 54 (ศูนย์ 1)
ฝ่ายกิจกรรม 0 2805 0709-3

11-18 ก.ย. 2550

วิปัสสนาเบื้องต้น
โดยพระนวลจันทร์ กิตติปัญโญ 2ยุวพุทธเฉลิมพระเกียรติ
ปทุมธานี (ศูนย์ 2)
ฝ่ายกิจกรรม 0 2805 0790-3

14-16 ก.ย. 2550

ธรรมชาติกับการเยียวยา ครั้งที่ 3

ติดต่อสอบถามเพิ่มเติมได้ที่เสมสิกขาลัย
สำนักงานรามคำแหง โทร.0 2314 7385-6

15-17 ก.ย. 2550

หลักสูตรพัฒนาคุณภาพชีวิต
ผู้บริหารโรงเรียน สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐานสถาบันฝึกอบรมผู้นำ ติดต่อคุณสมพงษ์ พังเจริญจิตต์
โทร.08 1853 5000

18-21 ก.ย. 2550

ศิลปะในการพัฒนาชีวิต
ด้วยอานาปานัสสติภาวนาเสถียรธรรมสถาน
โทร.0 2510 6697 หรือ 0 2510 4756

21-23 ก.ย. 2550

หลักสูตรพัฒนาคุณภาพชีวิต
สำนักงานตำรวจแห่งชาติสถาบันฝึกอบรมผู้นำ ติดต่อคุณสมพงษ์ พังเจริญจิตต์
โทร.08 1853 5000

27-30 ก.ย. 2550

หลักสูตรพัฒนาคุณภาพชีวิต
กระทรวงพัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์สถาบันฝึกอบรมผู้นำ ติดต่อคุณสมพงษ์ พังเจริญจิตต์
โทร.08 1853 5000

1-4 ต.ค. 2550

โรงเรียนช่างฝีมือปฎิบัติวิทยา
942/1 ซ.18 ถ.พหลโยธิน
แขวงจอมพล เขตจตุจักร
กรุงเทพฯ 10900
4 สิงหาคม 2550

เรียน กองบ.ก.วารสารคุณธรรม

กระผมได้ติดตามอ่านวารสารคุณธรรมที่ทางศูนย์คุณธรรมได้จัดส่งมาให้ วารสารคุณธรรมเป็นวารสารที่ให้ข้อมูลต่าง ๆ ที่ทันสมัยอยู่เสมอ รวมถึงได้ทราบข่าวสาร ไม่ว่าจะเป็นการอบรมด้านคุณธรรม การจัดตลาดนัดคุณธรรม บุคคลตัวอย่างด้านคุณธรรม ที่สมควรได้รับการยกย่องเป็นอย่างดี เนื้อหาสาระมีประโยชน์กับสภาพบ้านเมืองปัจจุบันในขณะนี้มาก

หากมีวารสารที่ปลูกฝังความคิดดี ๆ ให้กับทุกคนโดยเฉพาะเด็ก ๆ เหมือนกับวารสารคุณธรรมที่กระผมได้อ่านนี้ กระผมเชื่อว่าประเทศไทยต้องมีความเจริญในด้านคุณธรรมอย่างแน่นอน

สุดท้าย กระผมขอเป็นกำลังใจให้กับทีมงาน บ.ก.ทุกท่าน ให้ผลิตหนังสือดี ๆ อย่างนี้ตลอดไปครับ

จาก

อาจารย์ลัญจกร วิโรจน์

เรียนอาจารย์ลัญจกร

ทีมงานกองบรรณาธิการจะรู้สึกอึ้งใจทุกครั้งที่มีจดหมายดีชมเข้ามาถึงเราทำให้มีกำลังใจในการตระเวนไปเก็บเกี่ยวเรื่องราวดี ๆ มาเสนอ และขอสัญญาว่าจะมุ่งมั่นปรับปรุงให้วารสารเล่มเล็ก ๆ ที่แจกฟรีเล่มนี้ มีคุณค่าล้นฉบับตลอดไป ไม่ว่าจะเป็นเนื้อหาขนาดไหนก็ตาม

บ.ก.

เวทินี้สำหรับคุณผู้อ่านทุกคนนะคะ บ.ก. ยินดีตอบทุกคำถามและฉบับใดได้ตีพิมพ์เรามีของกำนัลที่มีคุณค่าให้ทุกคนค่ะ ส่งจดหมายได้ที่กองบ.ก.วารสารคุณธรรม 32/152 ถ.รามอินทรา 65 ลาดพร้าว กทม.10230 หรือโทรสารที่ 0 2945 8057 หรืออีเมลที่ stylecreative@yahoo.com

บ.ก.ขอคุยส่งท้าย

ทุกท่านที่อ่านมาถึงหน้านี้คงจะได้เห็นแบบสอบถามที่เราแทรกมาพร้อมกับวารสารฉบับนี้แล้ว ซึ่งเป็นการตรวจสอบทบทวนเนื้อหาที่เรานำเสนอมาตลอดปีงบประมาณ 2550 ทีมงานอยากให้ผู้อ่านช่วยกันตอบแบบสอบถามกลับมาให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เพื่อใช้ข้อมูลในทุกท่านตอบกลับมา เป็นแนวทางในการปรับปรุงวารสารเล่มนี้ให้เข้มข้นยิ่งขึ้นต่อไป

และเพื่อเป็นการตอบแทนน้ำใจของผู้อ่านทุกท่านที่สละเวลาตอบแบบสอบถามกลับมา ทางทีมงานก็ได้เตรียมของที่ระลึกไว้จำนวน 100 ชิ้น สำหรับผู้ที่ตอบแบบสอบถามเข้ามา 100 ท่านแรก ตามรายละเอียดที่ระบุไว้ในแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว

หวังว่าเราจะพบกันอีกในฉบับหน้าอันเป็นฉบับปรับปรุงโฉมในโอกาสขึ้นสู่วาระปีที่ 3 ของวารสารคุณธรรมเล่มนี้ แล้วพบกันฉบับหน้านะคะ

เก็บตกสื่อสร้างสรรค์ชุด “ดอกไม้บาน”

ยังมีสื่อดี ๆ ที่อยากแนะนำให้กับผู้สนใจ ไม่ว่าจะเป็นครูผู้สอนหรือกลุ่มกิจกรรมองค์กรเครือข่ายเป็นการรวบรวมสารคดีสั้นชุด “ดอกไม้บาน” เรื่องละ 3 นาที ที่เคยออกอากาศไปแล้ว และนำมารวบรวมเป็นชุดๆ ในรูปแบบของวีซีดีที่แยกประเภทให้ใช้งานง่าย คือ

ชุดที่ 1 จิตอาสา มีทั้งหมด 8 ตอน

ชุดที่ 2 ศาสนากับชีวิตและการเรียนรู้ มีทั้งหมด 11 ตอน

ชุดที่ 3 ชุดกิจกรรมสร้างสรรค์คุณธรรมและเยาวชน มีทั้งหมด 14 ตอน

ชุดที่ 4 ชุมชนคุณธรรม วิถีแห่ง

ความพอเพียง มีทั้งหมด 12 ตอน

ชุดที่ 5 การส่งเสริมคุณธรรมของเด็กและเยาวชน มีทั้งหมด 14 ตอน

ชุดที่ 6 สมัชชาคุณธรรม ชุมชนและครอบครัว มีทั้งหมด 14 ตอน

ชุดที่ 7 สื่อและวิจัยขับเคลื่อนคุณธรรม มีทั้งหมด 11 ตอน

ผู้สนใจสามารถดาวน์โหลดจากเว็บไซต์ของศูนย์คุณธรรมได้ ซึ่งจะทยอยอัปโหลดขึ้นเว็บไซต์เป็นระยะ แต่หากใครอยากได้วีซีดีทั้งชุด คงต้องลงโทรสอบถามโดยตรงกับศูนย์คุณธรรม เพราะทราบว่ามีจำนวนจำกัดมาก รีบหน่อยนะคะ

ค่ายอาสาสายบุคคลใหม่ มุ่งให้ความรู้ สู้ชุมชน

ค่ายอาสา

กิจกรรมยอดฮิต ของนิสิตนักศึกษา

รูปแบบของการช่วยเหลือสังคมที่เหมาะสมที่สุดกับนิสิตนักศึกษา คงจะหนีไม่พ้น “การจัดค่ายอาสา” รูปแบบของการช่วยเหลือยอดนิยม ที่แทบทุกมหาวิทยาลัย ก็มีการจัดกันให้เห็นกันจนชินตาแล้ว ค่ายอาสาโดยทั่วไป ที่เราเห็นกันส่วนมากจะเป็นไปในลักษณะการขอรับบริจาค หนังสือ อุปกรณ์การเรียน หรือเงิน เพื่อนำไปมอบให้กับโรงเรียนที่ขาดแคลนและต้องการความช่วยเหลือ

การให้ ที่ไม่ต้องใช้เงิน

แต่นิสิตจาก มศว.ประสานมิตร กลับไม่ได้มีความคิดเช่นนั้น พวกเขากลับคิดว่าการให้นั้น ไม่จำเป็นต้องให้ด้วยวัตถุเพียงอย่างเดียว นอกจากสิ่งของหรือเงินตราแล้ว สิ่งที่มีค่ามากกว่านั้นและจะเป็นประโยชน์ต่อตัวผู้รับมากที่สุดก็คือ “ความรู้” นั่นเอง

ใช้ความรู้ที่มี ให้เกิดประโยชน์

ด้วยความที่กลุ่มนิสิตส่วนใหญ่ที่เป็นทีมงาน กำลังศึกษาอยู่ในคณะศึกษาศาสตร์ มศว.ประสานมิตรนั่นเอง จึงมีใช้

เรื่องยากเลยที่คนกลุ่มนี้ จะนำเอาความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่มีอยู่ในตัวเอง ไปเผยแพร่ให้กับกลุ่มนักเรียนในชนบท ที่บางโรงเรียนยังมิได้มีครูไม่เพียงพอกับจำนวนของนักเรียน

มาด้วยใจ ถึงไกลไม่หวั่น

เมื่อมีการจัดค่ายภายในโรงเรียนต่างๆ เกิดขึ้น แม้ว่าโรงเรียนนั้นจะมีการเดินทางที่ยากลำบาก หรือระยะทางไกลสักเพียงใด เช่น ค่ายกิจกรรมคาราวานเสริมสร้างเด็ก และค่ายยุวชนคนรักสุขภาพ ที่จัดขึ้นที่ อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน นิสิตจากมศว.ประสานมิตรกลุ่มนี้ก็หาได้มีความย่อท้อไม่ พวกเขากลับมีความตั้งใจจริง ที่จะไปเผยแพร่ความรู้ในรูปแบบใหม่ๆ ที่นักเรียนในชนบทไม่เคยได้สัมผัสมาก่อน

เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง

รูปแบบการเรียนการสอนที่นักเรียนจะได้สัมผัส จากคณะนิสิตจากมศว.ประสานมิตรกลุ่มนี้ จะเป็นการสอนอีกรูปแบบหนึ่ง ที่แตกต่างจากการสอนรูปแบบเดิมโดยสิ้นเชิง เพราะการสอนรูปแบบดังกล่าวนี้ จะเน้นรูปแบบการเรียนการสอนที่ครูเป็นกันเองกับนักเรียน ให้ได้รู้สึกผ่อนคลาย ไม่เครียด และเปลี่ยนบรรยากาศการสอน โดยการนำนักเรียนออกไปสัมผัสกับการเรียนนอกห้องเรียน เพื่อให้เห็นภาพของสิ่งที่กำลังศึกษา และมีความเข้าใจต่อสิ่งนั้นได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ระหว่างที่ทำการสอนนั้น เห็นได้ชัดว่านักเรียนทุกคนมีความตั้งใจเรียนเป็นพิเศษ มีความอยากรู้อยากเห็น และมีอารมณ์ร่วมกับเนื้อหาที่เรียน ซึ่งสิ่งเหล่านี้เองเกิดมาจากการสอนที่ได้รู้สึกผ่อนคลาย ไม่กดดัน และเนื้อหาที่ทำการสอนก็จะเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวนักเรียนก็จะได้นำเอาความรู้ที่ได้ไปเผยแพร่ให้กับคนในชุมชน และประยุกต์ใช้จริงในชีวิตประจำวันได้

ความรู้ ใช้อย่างไรก็ไม่หมด

“ค่ายให้ความรู้” นับเป็นอีกหนึ่งระดับของการทำค่ายที่ปรับเปลี่ยนจากค่ายสร้างมาเป็นค่ายสอน เป็นการปลูกฝังในเรื่องของการศึกษาให้กับเด็กไทย ผู้รับสามารถนำความรู้ไปใช้ได้อย่างไม่มีวันหมด และสามารถนำไปเผยแพร่สู่ผู้อื่นเพื่อขยายความรู้ออกไปได้อย่างไม่มีขีดจำกัดหากผู้ใดจะยึดเอาแนวคิดนี้ไปใช้ก็จะได้ประสบการณ์การทำค่ายในอีกรูปแบบหนึ่ง และสิ่งที่ท่านทำก็น่าจะเป็นประโยชน์กับสังคมไม่น้อย

ความประทับใจบอบเหล่านิสิต

นายณัฐพงษ์ บุญปอง (เน็ต)

อายุ 24 ปี

ปริญญาโท ชั้นปีที่ 2 คณะศึกษาศาสตร์

“ผมทำงานด้านนี้มาแล้ว 7 ปีชอบทำค่ายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอยากให้เด็กมีความรู้เรื่องการรักษาป่า มีความรู้สึกหวงแหนป่าและถ้าเค้าเข้าใจทุกอย่างดีแล้ว เด็ก ๆ เหล่านี้ก็จะช่วยกันรักษาป่าให้คงอยู่ต่อไป ถ้าเป็นไปได้ผมอยากจะทำค่ายทุกเดือน เพราะเวลานี้คนทำค่ายเริ่มเหลือน้อยลงไปทุกที”

นายสุเมธ บุตรดา (อู๋)

อายุ 21 ปี

ปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 คณะศึกษาศาสตร์

“ผมเคยทำค่ายมากี่หลายที่แล้วแต่ว่ารู้สึกประทับใจที่แม่ฮ่องสอนมากที่สุดเพราะเด็กที่นี่น่ารัก ไร้เดียงสา ถ้าเลือกได้คงต่อไปมอยอยากจัดค่ายไปโรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพราะเห็นโรงเรียนเขาถูกเผา เป็นห่วงสภาพจิตใจของเด็กอยากไปทำกิจกรรมให้ความรู้เด็ก ๆ ที่นั่นมีสภาพจิตใจดีขึ้น และความรู้ที่เราให้ก็จะติดตัวเขาไปตลอด ผมชอบใกล้ชิดกับเด็ก ๆ ครับ เพราะเวลาผมเห็นรอยยิ้มของเด็ก ๆ แล้วผมจะรู้สึกมีความสุข”

นางสาวคันสนา วันชูเชิด (อ๊อฟ)

อายุ 29 ปี

ปริญญาโท ชั้นปีที่ 3 คณะศึกษาศาสตร์

“มีความคิดไว้ตั้งแต่สมัยเด็ก ๆ แล้วว่าถ้าเราโตขึ้นอยากทำค่ายไปให้ความรู้กับเด็กที่อยู่ไกล ๆ ไปมาหลายค่ายมากจนนับไม่ได้ประทับใจทุกค่ายที่ไป เพราะเวลาที่เราไปให้ความรู้ เด็กเค้าจะตั้งใจและมีความเป็นระเบียบดี ถ้าเลือกได้ในครั้งต่อไป อยากไปทำค่ายกวดวิชา ให้กับเด็กอยู่พื้นที่ห่างไกล เพราะที่นั่นมีครูน้อย ไม่พอกับจำนวนของเด็ก”

นางสาวปรานิ คงความดี (ป๋วย)

อายุ 22 ปี

ปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 คณะวิทยาศาสตร์

“โดยส่วนตัวแล้วมีความตั้งใจอยากเป็นครูและอาชีพครูก็ต้องใช้ทักษะในการสอนเด็กเยอะ การที่เราออกค่ายแบบนี้ ก็เหมือนเป็นการที่เราจะได้ฝึกฝนตัวเอง และยังได้ความรู้ภาคภูมิใจ ได้พัฒนาตัวเองด้วย อีกเหตุผลคือเป็นคนชอบเด็กอยู่แล้ว ก็เลยชอบการมาออกค่ายแบบนี้”

นายประเสริฐ สำเภากรอด (หรั่ง)

อายุ 30 ปี

ปริญญาโท ชั้นปีที่ 2 คณะศึกษาศาสตร์

“ผมเพิ่งมาเข้าร่วมกิจกรรมแบบนี้ได้ไม่นาน เมื่อได้มาร่วมแล้วประทับใจเพราะเราจะได้พบปะกับพี่น้องเพื่อนฝูง ได้ทำกิจกรรมร่วมกัน และได้เป็นส่วนหนึ่งในการขยายความรู้สร้างจิตสำนึกให้เด็ก ๆ ให้เด็กได้ตระหนักในเรื่องของการรักษาสิ่งแวดล้อม แต่ถ้าจะมาจัดค่ายอีกอยากทำในเรื่องของการศึกษา เพราะผมมีอาชีพเป็นครูอยากให้ความรู้ความสามารถตรงนี้สอนเด็ก ๆ ตามต่างจังหวัด”

นางสาวกรรณิการ์ เมพนา (กัน)

อายุ 22 ปี

ปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 คณะวิทยาศาสตร์

“มาออกค่ายครั้งนี้ได้ประโยชน์มากเพราะเราได้เป็นผู้ให้ความรู้ในด้านการอนุรักษ์ป่าชุมชน ได้สร้างให้เด็กเป็นเกราะป้องกันการตัดไม้ทำลายป่า ไม่เพียงแค่นี้เด็กที่ได้ความรู้จากเรา แต่มีกหลายเรื่องที่ดีที่เราไม่รู้ จึ่งถือว่าเป็นการแลกเปลี่ยนที่ดี และจะนำความรู้ที่ได้ไปทำค่ายเพื่อไปทำค่ายพัฒนาที่บ้านเกิดตัวเอง”

นางสาวสงกรานต์ มหามิตร (กอล์ฟ)

อายุ 23 ปี

ปริญญาโท ชั้นปีที่ 1 คณะศึกษาศาสตร์

“เคยไปทำกิจกรรมค่ายมาแล้วประมาณ 20 ค่าย แต่ละที่ก็จะมีความแตกต่างกันไปสำหรับที่นี่แล้วปายยังอุดมสมบูรณ์อยู่ ก็เลยจัดค่ายให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องการอนุรักษ์ป่าชุมชนค่ายที่จัดในครั้งนี้เราใช้ธรรมชาติเป็นห้องเรียนเด็กก็จะรู้สึกสนุกในระหว่างเรียน จะได้ความรู้โดยตรงเลย และเด็กยังเอาความรู้ที่ได้ไปบอกต่อให้กับเพื่อนหรือพ่อแม่ฟังได้ ในอนาคตอยากทำกิจกรรมค่ายแบบนี้กลับไปบ้านบ้าง”

นายอมรินทร์ สิบบรรพต (อ๋า)

อายุ 21 ปี

ปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 คณะศึกษาศาสตร์

“ผมชอบกิจกรรมการออกค่ายตั้งแต่สมัยที่ยังเป็นเด็กแล้ว มีโอกาสเข้าร่วมครั้งแรกตอนมัธยมชั้น 2 หลังจากนั้นก็เข้าร่วมกิจกรรมออกค่ายมาเรื่อยๆ ผมเคยมีโอกาสดำเนินประธานค่ายด้วย ประทับใจมากเพราะเราได้แสดงศักยภาพและความสามารถของเราได้อย่างเต็มที่ ผมคิดว่าการทำค่ายแบบนี้เป็นการเพิ่มประสบการณ์ให้กับตัวเอง และก็ยังเป็นการทำบุญอย่างหนึ่งด้วย”

สมปอง ใจดีเฉย

ทั้งชีวิตอุทิศเพื่อสังคม

อาจารย์สมปอง ใจดีเฉย อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ผู้ที่รู้จักแต่คำว่าให้โดยมิได้หวังสิ่งตอบแทนอื่นใดทั้งสิ้น ขอแค่ได้เป็นผู้ให้และได้เห็นรอยยิ้มจากผู้รับก็พึงพอใจแล้ว

อาจารย์สมปอง เป็นลูกคนสุดท้ายจากพี่น้อง 6 คน ด้วยความที่ฐานะทางบ้านค่อนข้างยากจนในวัยเด็ก อ.สมปอง จึงต้องทำงานหนัก ระหว่างที่เรียนหนังสืออยู่นั้นคุณพ่อจะสอนให้ลูกๆ ทุกคนมีความรับผิดชอบ สอนให้ทำงานให้มาก แต่นอนให้น้อย จนถึงขนาดที่ว่าหากคืนใดที่พระจันทร์เต็มดวง

และพอจะมีแสงสว่างบ้าง อาจารย์สมปองและพี่ๆ จะต้องออกไปช่วยกันรดน้ำผักตบถกลางคืน เพื่อที่เวลากลางวันจะได้ทำงานอย่างอื่น นอกจากนี้อาจารย์สมปองยังซึมซับความเป็นคนใจบุญชอบช่วยเหลือผู้อื่นมาจากคุณแม่ด้วย

เมื่อออกค่ายแต่ละครั้งคุณแม่ก็จะให้นำข้าวสาร ไข่ไก่ และผัก ไปทำอาหารเลี้ยงเด็ก ๆ และชาวบ้านที่ต้องการความช่วยเหลืออยู่เสมอ และทำเช่นนี้เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

ไม่เพียงแค่งานการค่ายเท่านั้นหากพื้นที่ใดที่มีเหตุการณ์ภัยพิบัติและมีผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือแล้ว อาจารย์สมปองก็จะนำทีมงานไปให้ความช่วยเหลือทันทีไม่ว่าจะเป็นเหตุการณ์คลื่นสึนามิ ที่ภาคใต้ เหตุการณ์น้ำท่วมและโคลนถล่มที่จังหวัดอุตรดิตถ์ ฯลฯ ที่ต้องไปด้วยตนเองนั้น เป็นเพราะจะได้มั่นใจได้ว่าชาวบ้านจะได้รับการช่วยเหลือและของที่จะนำไปช่วยเหลือได้ถึงมือชาวบ้านจริงๆ

เมื่อมาเป็นอาจารย์ที่มศว.ประสานมิตร อาจารย์สมปองก็เริ่มพาลูกศิษย์ออกค่ายจิตอาสา ตั้งแต่ปีแรกที่สอนทันที และปลูกฝังให้ลูกศิษย์เป็นคนดีและรักที่จะทำงานเพื่อช่วยเหลือสังคม โดยสถานที่ออกค่ายนั้นจะพิจารณาจากพื้นที่บ้านเกิดของลูกศิษย์เป็นหลัก เพราะท่านลืตจะได้รู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาบ้านเกิด และผลที่ตามมาก็คือพ่อแม่ก็จะรู้สึกภูมิใจเมื่อเห็นลูกนำค่ายมาพัฒนาบ้านเกิดและเด็ก ๆ ก็จะได้ยึดถือเป็นแบบอย่างที่ดีในอนาคต

“ผมจะทำงานค่ายจิตอาสาช่วยเหลือสังคมต่อไปเรื่อยๆ จนกว่าจะหมดลมหายใจ ผมบอกกับลูกศิษย์เสมอว่า ถ้าผมไม่ได้อยู่บนโลกใบนี้แล้วผมก็ไม่มีรู้สึกเสียใจเลย เพราะว่ามีพวกเขาคอยสานต่องานที่ผมทำไว้แล้ว” อ.สมปองกล่าวทิ้งท้าย

